
Stenografisch verslag van een openbaar verhoor in het kader van de parlementaire ondervragingscommissie Ongewenste beïnvloeding uit onvrije landen (POCOB) op 17 februari 2020 in de Enquêtezaal van het Logement te Den Haag.

Gehoord wordt: de heer Taheri (voormalig bestuursvoorzitter As-Soennah moskee), die wordt bijgestaan door mevrouw P. de Haas.

Aanvang: 13.00 uur

Voorzitter: Rog

Griffier: Sjerp

Aanwezige leden van de commissie: Van den Berge, Kuzu, Edgar Mulder, Van Raak, Rog, Schonis, Segers, Stoffer en De Vries.

De **voorzitter**: Goedemiddag. Ik open de vergadering. Aan de orde is het openbaar verhoor van de heer Taheri. Meneer Taheri, hartelijk welkom bij de parlementaire ondervragingscommissie. U bent oud-voorzitter van de Stichting As-Soennah in Den Haag. In dit verhoor stelt de commissie u vragen over ongewenste beïnvloeding van maatschappelijke en religieuze organisaties in Nederland, zoals moskeeën, uit onvrije landen en hoe deze invloed kan worden doorbroken.

U wordt gehoord als getuige en dit verhoor vindt plaats onder ede. U heeft aangegeven de belofte af te leggen. Ik vraag u om met die belofte te bevestigen dat u de gehele waarheid en niets dan de waarheid zult zeggen. Ik verzoek u daarom te gaan staan.

In handen van de voorzitter legt de heer Taheri de belofte af.

De **voorzitter**: U staat nu onder ede. Dit verhoor zal worden afgenomen door de heer Kuzu en mevrouw De Vries. Meneer Kuzu zal beginnen met het verhoor. Ik geef het woord aan hem.

De heer **Kuzu**: Meneer Taheri, u was vanaf 2001 bestuurslid bij de Stichting As-Soennah. En vanaf 2008 was u elf jaar lang bestuursvoorzitter van Stichting As-Soennah. Maar sinds september 2019 bent u teruggetreden. Klopt dat?

De heer **Taheri**: Vanaf 2002.

De heer **Kuzu**: Vanaf 2002; dan staat dat ook genoteerd. Hoeveel mensen zitten er in het bestuur van de stichting?

De heer **Taheri**: Vijf.

De heer **Kuzu**: Dat zijn de bestuurlijke activiteiten van de stichting. Daarnaast zijn er ook religieuze activiteiten. En de hoofdimam is de heer Jamal Ahajjaj, beter bekend als Abu Ismail. Klopt dat?

De heer **Taheri**: Niet helemaal. Dat is hij wel geweest. Op dit moment hebben we een religieuze commissie die eindverantwoordelijk is binnen de stichting als het gaat om religieuze zaken.

De heer **Kuzu**: Op de taken van de religieuze commissie zal ik straks nog nader ingaan. Maar de heer Abu Ismail is ook lid van het bestuur?

De heer **Taheri**: Nee, niet meer.

De heer **Kuzu**: Niet meer?

De heer **Taheri**: Nee.

De heer **Kuzu**: Wanneer is hij teruggetreden, om precies te zijn?

De heer **Taheri**: Ik denk dat hij anderhalf, twee jaar geleden uit het bestuur is gestapt.

De heer **Kuzu**: Een jaar of anderhalf geleden.

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Wie is eigenlijk eindverantwoordelijk voor de Stichting As-Soennah?

De heer **Taheri**: Het spreekt voor zich dat de eindverantwoordelijke het bestuur is. Altijd.

De heer **Kuzu**: Het bestuur is eindverantwoordelijk?

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Ziet u daarbij ook een bijzondere rol voor uzelf weggelegd als voorzitter van het bestuur?

De heer **Taheri**: Jazeker. Jazeker. Ja.

De heer **Kuzu**: Dus u bent daarmee ook eindverantwoordelijk en aanspreekpunt voor de As-Soennah?

De heer **Taheri**: Ik ben eindverantwoordelijk, samen met de overige bestuursleden.

De heer **Kuzu**: U bent eindverantwoordelijk samen met de overige bestuursleden.

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Prima. We spraken net al over de religieuze commissie, want eigenlijk is de vraag wie er bepaalt welke religieuze activiteiten worden verricht binnen de moskee.

De heer **Taheri**: Ook het bestuur.

De heer **Kuzu**: Het bestuur?

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Wat is dan precies de verhouding tussen het bestuur en de religieuze commissie?

De heer **Taheri**: U moet het zo zien dat de religieuze commissie eigenlijk een beetje waakt over jouw religieuze identiteit. Maar het bestuur gaat over de ideeën en de activiteiten, ook de religieuze activiteiten.

De heer **Kuzu**: Kunt u uiteenzetten wat u precies bedoelt met "de religieuze identiteit" en het bewaken daarvan?

De heer **Taheri**: Dat zaken die plaatsvinden binnen onze stichting, wel binnen de kaders van de islamitische regels passen.

De heer **Kuzu**: Uiteindelijk is het wel zo dat het bestuur eindverantwoordelijk is, waar het bijvoorbeeld gaat om de inhoud van de vrijdagpreek?

De heer **Taheri**: Uiteindelijk wel.

De heer **Kuzu**: En de gastpredikers die er komen?

De heer **Taheri**: Ja. Maar het is niet zo dat wij als bestuur de prekers of de vrijdagpreek toetsen over de inhoud.

De heer **Kuzu**: Maar wel de eindverantwoordelijkheid?

De heer **Taheri**: Nee, in principe is iedereen verantwoordelijk voor zijn of haar uitspraken binnen de stichting.

De heer **Kuzu**: Dus als er een gastprediker komt of als er een vrijdagpreek wordt gehouden, is de individuele imam of de individuele prediker verantwoordelijk?

De heer **Taheri**: Ja. Ja.

De heer **Kuzu**: Dan zou ik graag ook van u willen weten wat dan de rol is van het bestuur waar het gaat om het bewaken van een aantal zaken, zoals het bewaken van de regels die we in Nederland met elkaar hebben, het niet ondermijnen van de democratische rechtsstaat, onverdraagzaamheid et cetera.

De heer **Taheri**: Als het gaat om prekers uit het buitenland, hebben we dus zo'n religieuze commissie. Op het moment dat iemand op doorreis is en onze moskee bezoekt of als wij hem hebben uitgenodigd, gaat iemand vanuit die religieuze commissie met hem in gesprek over hoe wij zaken hier in Nederland aanpakken en hoe de zaken ervoor staan.

De heer **Kuzu**: Oké.

De heer **Taheri**: Dus wij proberen wel hen een handvat mee te geven, om daar rekening mee te houden.

De heer **Kuzu**: Dus de verhouding is dat wanneer een imam of een gastprediker op doorreis is, of als het bestuur iemand vraagt, de religieuze commissie het gesprek aangaat over wat de Stichting As-Soennah, het bestuur van de stichting belangrijk vindt?

De heer **Taheri**: Ja, altijd.

De heer **Kuzu**: Dat is dan de inhoud van de vrijdagpreek en de gastpredikers. Datzelfde geldt ook voor lezingen, neem ik aan?

De heer **Taheri**: Ja. Ja.

De heer **Kuzu**: Voor het onderwijs, de inhoud van het onderwijs?

De heer **Taheri**: We hebben één grote onderwijs ...

De heer **Kuzu**: Ik zal straks terugkomen op de verschillende vormen van onderwijs. Maar specifiek vraag ik nu of het bestuur zich ook eindverantwoordelijk acht voor het onderwijs dat gegeven wordt binnen de stichting of aanverwante organisaties.

De heer **Taheri**: Ja, uiteindelijk wel, ja.

De heer **Kuzu**: De inhoud van de website Al-Yaqeen en de YouTubekanal die daarbij horen, socialmediakanalen: het bestuur is eindverantwoordelijk?

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Oké. Hoe waarborgt het bestuur dat onlineactiviteiten binnen de grenzen van de wet blijven?

De heer **Taheri**: Nou, ik denk dat het verleden wel heeft bewezen dat wij altijd binnen de grenzen van de wet zijn gebleven als het gaat om social media maar ook om Al-Yaqeen, de website die wij beheren. We hebben een speciale commissie die dat beheert, die die taken op zich neemt en daar ook invulling aan geeft.

De heer **Kuzu**: U zegt dat het verleden dat heeft bewezen. Nu is er in de media een stuk geweest over meisjesbesnijdenissen; u kunt het zich vast herinneren. Kunt u uitleggen hoe het daar is gegaan?

De heer **Taheri**: Hoe het daar gegaan is? Dat was een onlineles die voor 20, 30 mensen die dat online volgen, werd gegeven. Dat vond al een paar jaar plaats. Desbetreffende persoon waar u het over heeft, had al een stuk of 20, 25 onlinelessen gegeven, waaronder de uitspraak als het gaat om meisjes- of vrouwenbesnijdenis.

De heer **Kuzu**: Hoe kijkt het bestuur daartegen aan?

De heer **Taheri**: Hoe wij daarnaar kijken? Toen wij dat hadden gezien, zijn wij daar, eerlijk gezegd, ook van geschrokken als bestuur. U zult dan vragen: waarom? De manier hoe dat gebracht is, was heel selectief. U doelt, neem ik aan, op de uitzending van Nieuwsuur?

De heer **Kuzu**: Onder andere, maar ook op een aantal andere media die daar verslag over hebben gedaan.

De heer **Taheri**: Ja, ja. Als datzelfde Nieuwsuur iets verder had gekeken, beter het huiswerk had gedaan, dan hadden ze kunnen vinden, op dezelfde site, dat wij als bestuur en ook de toenmalige religieuze commissie een fatwa hadden uitgevaardigd in 2008, dus tien jaar voor de uitzending van

Nieuwsuur, met wat het standpunt is van Stichting As-Soennah als het gaat om vrouwenbesnijdenis.

De heer **Kuzu**: Kunt u dan even vertellen wat het standpunt van As-Soennah of van het bestuur van As-Soennah was in 2008 over meisjesbesnijdenissen?

De heer **Taheri**: Dat Stichting As-Soennah meisjes- of vrouwenbesnijdenis verwerpt.

De heer **Kuzu**: Maar hoe kan het dan zo zijn dat in 2018, tien jaar later, er onlinelessen verzorgd worden waarbij meisjesbesnijdenis wordt aanbevolen, zoals Nieuwsuur meldt?

De heer **Taheri**: Ja, zo'n uitspraak moet u toch in de juiste context zien, ondanks dat je het er misschien niet mee eens bent. Dat werd gedaan uit een boek. Een fikhboek zoals we dat noemen, een islamitisch jurisprudentie ...

De heer **Kuzu**: "Fikh" staat voor islamitische jurisprudentie.

De heer **Taheri**: Ja, ja. Dan gaat het echt over islamitisch recht, wat daar verteld wordt. Daar is dus die uitspraak gedaan. Het is dus niet zijn uitspraak, maar hij heeft het gewoon uit een boek gelezen. Ik moet er wel bij zeggen dat dat niet de norm is, normaal gesproken. Want we hebben meerdere predikers die onlinelessen geven of gaven, en we hadden altijd iemand als eindverantwoordelijke aangesteld die dat controleert, die dat nakijkt en die uit het boek stencils maakt die aan zo'n preker worden meegegeven.

De heer **Kuzu**: Maar u heeft net aangegeven dat het bestuur eindverantwoordelijk is. Tegelijkertijd is het zo dat toch op de website een dergelijk filmpje verschijnt. Hoe rijmt u dat met die eindverantwoordelijkheid?

De heer **Taheri**: Zoals ik al zei: we hebben iemand die eindverantwoordelijk is binnen die commissie, die controleert wat wij de Nederlandse da'wa, de Nederlandse prediking noemen, en die uiteindelijk een paar stencils

meegeeft aan desbetreffende prediker. Laat hij dat nou net juist die dag of bij die lezing niet hebben gedaan. Hij heeft dat toen nagelaten. Ik weet niet waarom; daar heb ik eerlijk gezegd niet naar gevraagd. Tijdsdruk of wat dan ook. Hij heeft dus gewoon uit het boek gelezen. Je ziet ook in de beelden dat hij echt uit het boek voorleest. We hebben natuurlijk als bestuur ... Wat u zegt, je bent eindverantwoordelijk. Dus dan is het ook heel belangrijk dat je als bestuur ook je verantwoordelijkheid daarin neemt op het moment dat een uitspraak ...

De heer **Kuzu**: Precies. Wat heeft u precies gedaan als bestuur nadat u kennis had over de gang van zaken?

De heer **Taheri**: Zoals ik al zei, hadden we natuurlijk ons standpunt als het gaat om vrouwenbesnijdenis; we hebben daar in 2008 een fatwa over uitgevaardigd. We hebben toen ook gelijk, onmiddellijk, een persbericht -- of een verklaring, ik weet het niet meer -- de deur uitgedaan aan de buitenwereld, omdat daar heel veel heisa was ontstaan over iets wat je eigenlijk niet wil of niet verkondigt, met daarin wat het standpunt is van Stichting As-Soennah als het gaat over vrouwenbesnijdenis. Daarnaast hebben we natuurlijk ook met de beste man gesproken over wat hij er nou van vond. Want voor hetzelfde geld verdedigt hij dat standpunt. Dat kan, je kan niet de mensen dwingen om jouw standpunten te delen. Maar ook hij gaf aan dat het een fout is geweest, dat hij daar afstand van neemt en ook dat vrouwenbesnijdenis bij hem in zijn familie of in zijn land van herkomst totaal niet voorkomt.

De heer **Kuzu**: Het is een fout geweest. Het had niet mogen gebeuren. U neemt er afstand van. Zowel de persoon die het heeft gedaan als het bestuur neemt er afstand van?

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Hebt u vervolgens ook maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat dit niet meer gaat gebeuren?

De heer **Taheri**: Ja, zeker wel. Maar voordat ik daar antwoord op geef, wil ik toch even iets rechtzetten. Kijk, ik vind het altijd moedig om de hand in eigen boezem te steken als er fouten worden gemaakt. Dat hebben wij toen ook gedaan, om toe te geven dat er een fout is begaan. Overal waar mensen werken, maken mensen fouten, dat geldt ook voor bedrijven of in de politiek. Dan is het heel belangrijk dat je daar je verantwoordelijkheid in neemt en probeert om dat niet te laten terugkeren.

Terugkomend op uw vraag wat wij hebben gedaan: wij hebben toen alle predikers -- we hebben meerdere predikers binnen onze organisatie -- bij elkaar geroepen. We hebben erover gesproken hoe zij erin staan en hoe wij als bestuur erin staan, en we hebben in ieder geval heel duidelijk gemaakt dat dit zich niet meer mag herhalen.

De heer **Kuzu**: Waren alle predikers het daarmee eens?

De heer **Taheri**: Ja. Ja, ja, ja.

De heer **Kuzu**: Zonder uitzondering waren alle predikers het ermee eens dat meisjesbesnijdenis niet iets is wat mag in Nederland?

De heer **Taheri**: Nee, nee, nee, nee.

De heer **Kuzu**: Ik ga naar de volgende vraag. Uw organisatie, Stichting As-Soennah, maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Islamitische Organisaties Regio Haaglanden. Op welke wijze worden de belangen van Stichting As-Soennah binnen die koepel behartigd?

De heer **Taheri**: Stichting As-Soennah is een van de 33 organisaties die aangesloten zijn bij SIOR Haaglanden.

De heer **Kuzu**: Ja. En op welke manier wordt specifiek het belang van Stichting As-Soennah binnen dat samenwerkingsverband behartigd?

De heer **Taheri**: De belangen van Stichting As-Soennah worden op dezelfde manier behartigd als die van de andere 32 organisaties.

De heer **Kuzu**: Mijn vraag is hoe dat dan precies in zijn werk gaat.

De heer **Taheri**: Nou, ik zit in het bestuur. Ik ben ook een van de oprichters van SIOR Haaglanden, met een aantal andere mensen. Het is niet zo dat Stichting As-Soennah een bepaalde voorkeur heeft of wordt achtergesteld. Nee, onze belangen worden op dezelfde manier behartigd als die van al die andere 32 organisaties.

De heer **Kuzu**: En daarbij is het dus zo dat As-Soennah, als grotere moskee, niet meer zeggenschap heeft binnen de koepelorganisatie dan een relatief kleinere moskee?

De heer **Taheri**: Nee, nee, absoluut niet. Nee. Het is een vereniging, dus ook de bestuursleden worden door de aangesloten leden gekozen. Dus de grootte van een organisatie zegt helemaal niks. Er zitten meer grotere organisaties binnen SIOR Haaglanden, niet alleen Stichting As-Soennah.

De heer **Kuzu**: Hoe krijgt As-Soennah het voor elkaar om de belangen binnen die koepel vertegenwoordigd te krijgen als 1 van de 33?

De heer **Taheri**: Ik begrijp uw vraag niet zo goed.

De heer **Kuzu**: Ik zal het anders proberen te formuleren. Hoe krijgt de Stichting As-Soennah naast die 32 andere organisaties het voor elkaar om de belangen behartigd te krijgen in zo'n koepel? Is de koepel altijd eensgezind? Wordt er unaniem een besluit genomen? Hoe gaat dat precies in z'n werk?

De heer **Taheri**: Nou ja, je kan ...

De heer **Kuzu**: Vindt er regulier overleg plaats?

De heer **Taheri**: Ja, ja, zeker hoor. De koepelorganisatie bestaat uit aangesloten organisaties. De leden kiezen het bestuur. Op een gegeven moment is het aan het bestuur om besluiten te nemen. Het is niet altijd zo dat we het met elkaar eens zijn, maar ook daar geldt: de meerderheid telt.

De heer **Kuzu**: Tot slot op dit onderdeel wil ik ingaan op de structuur van de Stichting As-Soennah. Want onder die Stichting As-Soennah valt As-Soennah Holding BV en een diensten-bv. Klopt dat?

De heer **Taheri**: Dat klopt.

De heer **Kuzu**: Was u als voorzitter ook verantwoordelijk voor die twee bv's?

De heer **Taheri**: Uiteindelijk wel, ja. Uiteindelijk wel. Want in de holding is Stichting As-Soennah 100% aandeelhouder. Dus uiteindelijk wel.

De heer **Kuzu**: Wat voor activiteiten worden er ontplooid binnen deze bv's?

De heer **Taheri**: De activiteiten? Dat zijn voornamelijk maatschappelijke activiteiten.

De heer **Kuzu**: Maatschappelijke activiteiten.

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Kunt u dat wat nader omschrijven of vertellen?

De heer **Taheri**: Ja. Als u mij de kans geeft om het u goed te laten begrijpen, want ik denk dat dat belangrijk is, wil ik heel in het kort de voorgeschiedenis geven.

De heer **Kuzu**: Dat was ook een vraag: waarom is er gekozen voor een dergelijke complexe constructie?

De heer **Taheri**: Ja, precies. De stichting is heel lang als een soort voorloper bezig geweest op religieuze zaken; dat was een beetje onze corebusiness. Heel lang, jarenlang. Maar op een gegeven moment heeft er een bestuurswisseling plaatsgevonden.

De heer **Kuzu**: Wanneer was dat precies, die bestuurswisseling?

De heer **Taheri**: Rond 2010, iets eerder, iets later. Toen heeft er een grote bestuurswisseling plaatsgevonden, waarbij bijna het hele oude bestuur een stapje terug heeft gedaan en wij naar voren zijn geschoven om de stichting daarbij verder te helpen. Wij vonden het als nieuw bestuur, waar ik ook onderdeel van uitmaakte, heel belangrijk om naast de religieuze activiteiten die de stichting ontplooit, ook maatschappelijke verantwoordelijkheid daarin te nemen. Dat vonden we heel belangrijk. We hebben toen samen met de gemeente Den Haag een schooltje dat leegstond toegewezen gekregen om daar die maatschappelijke activiteiten te ontplooien.

De heer **Kuzu**: Dan hebben we het over het jaar 2010?

De heer **Taheri**: Nou, rond 2010 heeft die bestuurswisseling plaatsgevonden. Je moet dan even het een en ander reorganiseren, dus dit is kort daarna geweest. Dat kan 2011 ...

De heer **Kuzu**: Niet heel lang daarna.

De heer **Taheri**: Nee, kort daarna.

De heer **Kuzu**: Dat was dus met name ook voor de contacten met de gemeente Den Haag, voor de maatschappelijke activiteiten binnen de stichting? Dat zat onder die diensten-bv?

De heer **Taheri**: Nee, nog niet. Het was een ruimte, een pand dat we toegewezen kregen van de gemeente, buiten de moskee, in een straat, een heel moeilijke buurt, waar heel veel overlast was van jongeren. Toen zijn wij samen met de gemeente die activiteiten daar gaan ontplooien.

De heer **Kuzu**: Op de relatie met de gemeente Den Haag zullen we straks nog terugkomen. Ik wil nu echt specifiek even ingaan op wat er binnen de diensten-bv gebeurt aan activiteiten.

De heer **Taheri**: Wat daar is gebeurd? Geen religieuze zaken. U vroeg: waarom niet onder een stichting? We hebben bewust gekozen voor die

holding, om een scheiding te maken tussen religieuze en maatschappelijke activiteiten.

De heer **Kuzu**: Dus een scheiding tussen religieuze en maatschappelijke activiteiten. En die maatschappelijke activiteiten zitten onder de diensten-bv?

De heer **Taheri**: Ja, ja.

De heer **Kuzu**: Oké. In de jaarrekeningen van de afgelopen jaren zien we eigenlijk dat die bv helemaal leegstaat, behalve dat er een kleine post zit van activa en passiva. Maar meer zit er niet in. Die bedraagt €100, om precies te zijn.

De heer **Taheri**: Ja, dat zou best kunnen, hoor.

De heer **Kuzu**: Wat is de reden dat er weinig gebeurt op dit moment?

De heer **Taheri**: Door de drukte die wij binnen de stichting hebben. Want we hebben na 2012 als nieuw bestuur toch het werk, wat er allemaal op je afkomt, een beetje onderschat. Het is dus allemaal iets langzamer gegaan dan wij gehoopt en gedacht hadden. Dus op een gegeven moment is ervoor gekozen om een deel te verhuren, als ruimte, zoals opslagruimte, en een deel voor maatschappelijke activiteiten te houden. Die vinden daar nu ook plaats.

De heer **Kuzu**: Ja, maar wordt dat nog steeds ontplooid vanuit de diensten-bv?

De heer **Taheri**: Ja. Ja, ja, ja, ja.

De heer **Kuzu**: Om het even heel scherp te krijgen: hoe kan het dan zo zijn dat die jaarrekeningen bijna leeg zijn op dit moment, dus dat er heel vaak een nul staat?

De heer **Taheri**: Ik moet u eerlijk zeggen ... Toen toen ik de uitnodiging kreeg om hier ondervraagd te worden, heb ik dit ook al van tevoren

aangegeven. Ik zei: ik vind het prima, maar met de financiën heb ik me als voorzitter, eerlijk gezegd, niet al te veel bemoeid. Als het goed is, heeft u de stukken van de stichting gekregen, zo heb ik begrepen. Dus waarom er veel of weinig op staat, daarvoor wil ik u echt verwijzen naar de stichting, om het daar na te vragen.

De heer **Kuzu**: Maar ik kan me wel voorstellen dat u als voorzitter de jaarrekeningen onder ogen krijgt.

De heer **Taheri**: Ja, ja, ja. Zeker.

De heer **Kuzu**: En dat u ook een handtekening moet zetten onder de jaarrekening.

De heer **Taheri**: Ja, ja, ja. Ja, ja.

De heer **Kuzu**: Heeft u zich op dat moment ook wel afgevraagd waarom er eigenlijk zo weinig zit in die bv?

De heer **Taheri**: Nou, ik heb me dat niet afgevraagd, omdat ik wist dat het stroever liep dan we gehoopt en gedacht hadden. U moet het zo zien: je hebt een bestuur dat het allemaal op vrijwillige basis doet, en die allemaal zelf een baan hebben en een gezin en noem maar op, waar ze dit nog bij doen. Dus het is niet zo gegaan als we gehoopt en gedacht hadden.

De heer **Kuzu**: Een onderschatting van wat het met zich meebracht.

De heer **Taheri**: Ja, zeker wel, ja. Zeker de problemen die ontstaan zijn met de achterstallige huur, huurders die niet op tijd betalen en waar we dus achteraan moesten lopen. Je was meer daarmee bezig dan met inkomsten genereren.

De heer **Kuzu**: Dank u wel.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik wil het graag met u hebben over de financiering. Ik wil beginnen met de vraag hoe de stichting in haar totaliteit gefinancierd is.

Ik kom later nog terug op specifiek het aanvragen van donaties, het verkregen geld vanuit de Golfstaten en de aankoop van het pand. Ik zal hier en daar "de stichting" of "As-Soennah" gebruiken, maar voor u is het misschien helder om te weten dat ik dan alle entiteiten bedoel die gelieerd zijn aan de stichting. Ik zou het namelijk vervelend vinden als daar later misverstanden over bestaan.

Mijn eerste vraag gaat wel specifiek over de stichting. Kunt u aangeven hoe groot de begroting is van de stichting?

De heer **Taheri**: Op dit moment?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja.

De heer **Taheri**: Nee, want ik ben nu al een halfjaar geen voorzitter meer.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En op het moment dat u wegging?

De heer **Taheri**: Even denken ... Ik denk rond de 150.000

Mevrouw **Aukje de Vries**: De begroting, hè. Want uit de stukken hebben wij kunnen halen dat het ongeveer 750.000 is in 2017, de laatste die wij gezien hebben.

De heer **Taheri**: Ja, u bedoelt met "de begroting" de ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: De uitgaven die u, zeg maar, via de stichting laat lopen.

De heer **Taheri**: Jaarlijks?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Jaarlijks, ja.

De heer **Taheri**: Ik heb er geen idee van. Nee. Dat kan ik eerlijk gezegd niet zomaar uit mijn hoofd ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kunt u wel aangeven wat het eigen vermogen van de stichting is?

De heer **Taheri**: Ook niet, eerlijk gezegd. Nee. Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U kunt niet aangeven wat het eigen vermogen is van de stichting?

De heer **Taheri**: Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U was wel voorzitter.

De heer **Taheri**: Ik was voorzitter, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U was eindverantwoordelijk.

De heer **Taheri**: Wat verstaat u onder "eigen vermogen", trouwens?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou, bijvoorbeeld in de jaarrekening komen wij een algemene reserve tegen van 4,2 miljoen euro.

De heer **Taheri**: Ja, dus de waarde van het pand en ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat kan de waarde zijn, maar een algemene reserve is, denk ik, gewoon een algemene reserve.

De heer **Taheri**: Kijk, de waarde van het pand en dat soort zaken blijven over het algemeen wel een beetje gelijk. Waar ik als voorzitter vooral een beetje in geïnteresseerd was, was: wat hebben we op dit moment op de bank staan?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dit was niet vrij beschikbaar volgens u, dit geld?

De heer **Taheri**: Wat zegt u?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dit geld, die 4,2 miljoen, was niet vrij beschikbaar?

De heer **Taheri**: Nee, dat was wel beschikbaar. Alleen, zoals ik al zei, hebben wel als bestuur allerlei commissies. We hadden binnen onze

stichting de commissie die zich bezighield met financiën. Dat zijn mensen die daarin gespecialiseerd zijn, die ook bijvoorbeeld aanvragen deden, fondsenwerving en dat soort zaken. Er was echt een commissie voor die dat op zich nam, onder leiding van onze penningmeester. Kijk, als u die vraag aan onze penningmeester zou stellen, zou hij het antwoord zo uit zijn mouw schudden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u bent voorzitter van de stichting. U bent eindverantwoordelijk voor die stichting. U moet, denk ik, als voorzitter de stukken tekenen voor akkoord, de jaarstukken ook, waar de financiën in staan. En dan weet u niet wat daarin staat.

De heer **Taheri**: Niet altijd, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Niet altijd.

De heer **Taheri**: Nee. Nee. De penningmeester is heel goed op de hoogte. Ik had ook een heel duidelijke afspraak met het bestuur toen ik tot dat bestuur toetrad, namelijk dat ik mij vooral -- dat was mijn taak ook -- zou gaan richten op externe zaken en niet al te veel op interne zaken binnen de stichting. Daar hadden we dus andere mensen voor, waar we vertrouwen in hadden en die het mijns inziens ook goed deden. Ik hield mij meer bezig met de externe contacten.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar we hebben in de bestuursverslagen ook wel gezien dat er toch wel zorgen waren over de financiën. Ik neem toch aan dat u als voorzitter van dat bestuur zich daar ook zorgen over maakte.

De heer **Taheri**: Waarop doelt u precies?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou ja, dat is wat wij uit de notulen hebben kunnen halen.

De heer **Taheri**: Ik weet niet precies waar u op doelt met: zorgen over financiële zaken.

Mevrouw **Aukje de Vries**: De financierbaarheid van de stichting naar de toekomst toe.

De heer **Taheri**: Nee, nee, de stichting op zich financiert zichzelf als het gaat om de vaste lasten en dat soort zaken. Altijd al zo geweest. De stichting is in principe niet afhankelijk van andere inkomsten. We hebben een grote achterban die dat op zich neemt. Dus op zich zie ik daar geen zorgen in.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kunt u wel aangeven waar dan die structurele financiering van de stichting vandaan komt? Want u heeft het nu over giften. Zijn er ook nog eigen inkomsten?

De heer **Taheri**: Eigen inkomsten? In het verleden hebben we weleens een boekhandel gehad. We hebben een kantine gehad. Wij schrijven en drukken zelf boeken die we ook verkopen. Dat waren een beetje de inkomsten, buiten de inzamelingen om die je doet op vrijdag, na zo'n vrijdagpreek. Een andere belangrijke inkomstenbron zijn wat wij de "draggers van de moskee" noemen: mensen kunnen lid worden van de stichting voor minimaal €10 per maand. Dat is eigenlijk op dit moment onze grootste inkomstenbron.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En hoeveel dragers van de moskee zijn er? Hoeveel leden?

De heer **Taheri**: Hoeveel? Een hele hoop.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Een hele hoop?

De heer **Taheri**: Ja. Ja, honderden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Honderden?

De heer **Taheri**: Ja. Als het goed is, heeft u die stukken ook gekregen. Dus de stichting is bij machte, is in staat om zichzelf te onderhouden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Klopt het dat die donaties gemiddeld ongeveer €450.000 per jaar betreffen?

De heer **Taheri**: Per jaar? Dan moet ik even snel rekenen naar wat er maandelijks binnenkomt.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U mag het ook maandelijks zeggen hoor, dat maakt niet uit.

De heer **Taheri**: Ja, dat zou best kunnen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Oké. U heeft dus een beleid waarbij er een soort leden zijn, dragers van de moskee. Kunt u nog wat meer zeggen over welk beleid u heeft voor het aantrekken van donateurs? Ik heb heb het nu even specifiek over binnenlands.

De heer **Taheri**: Ja. Ik wil daar zo op terugkomen, maar wat duidelijk moet zijn, is dat de stichting vanaf de eerste dag van haar bestaan, waar ik toen niet eens bij betrokken was, altijd zichzelf heeft voorzien, altijd financieel onafhankelijk is geweest en altijd zelf de kosten heeft gedragen. Een goed voorbeeld daarvan is het gebouw, het nieuwe gebouw dat we gerealiseerd hebben.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik kom straks nog eventjes op het gebouw, met uw goedvinden.

De heer **Taheri**: Oké. Ja. Wij zijn dus altijd op onszelf aangewezen en met "ons" bedoel ik dus wij en onze achterban.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar is er ook iets als een actieplan fondsenwerving of iets dergelijks?

De heer **Taheri**: Op het moment dat het nodig is, dat we een project hebben, komt er wel een projectplan en gaan we kijken hoe wij aan die inkomsten kunnen komen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar alleen als er een specifieke, concrete actie is. Voor het normale heeft u geen actieplan fondsenwerving.

De heer **Taheri**: Nee, voor de normale gang van zaken hebben we dus die "draggers van de moskee" zoals wij die noemen, plus de vrijdagpreken. En een belangrijke inkomstenbron is natuurlijk tijdens de ramadan, een maand lang. Dan komen heel veel mensen naar de moskee en wordt er ook gul gedoneerd. Daarvan maken wij gebruik om in te zamelen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Krijgt u ook nog subsidies?

De heer **Taheri**: Vanuit?

Mevrouw **Aukje de Vries**: De gemeente of vanuit de rijksoverheid of de provincie.

De heer **Taheri**: Ja, in het verleden wel. De subsidies gingen niet naar de moskee. Die waren dus ook voor projecten die wij samen met de gemeente deden. Dan moet u denken aan sport voor vrouwen of Nederlandsetaallessen of aan de oud-en-nieuwprojecten die we bijna tien jaar samen met de gemeente hebben gedaan. Daar werden dus subsidies voor verstrekt, die ook direct naar het project gingen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Oké, we komen straks nog even terug op de relatie met de gemeente en de subsidies daar. Op 22 juli 2017 was een van de acties van het bestuur dat er een actieplan fondsenwerving moest komen. U gaf aan: dat doen wij niet voor de reguliere, vaste lasten van de stichting, dat is voor specifieke zaken. Waar was dat voor bedoeld?

De heer **Taheri**: Om eventueel je activiteiten uit te breiden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Zoals? Want ik neem aan dat er dan een plan onder ligt bij een bestuur.

De heer **Taheri**: Nou, een van de zaken die we altijd graag hebben gewild, is ons vooral op maatschappelijk gebied te begeven, en om daar iets in te betekenen voor de stad en de buurt.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat was het specifieke: een aantal activiteiten in de buurt? Daar moest fondsenwerving voor komen?

De heer **Taheri**: Ja, onder andere. Ik kan me nou niet herinneren welke activiteiten toen speelden. Het is altijd makkelijk iets achter de hand te hebben, voor het geval dat zich iets voordoet. Maar een activiteit die me echt bij bleef, waarvan we dachten "dit is belangrijk", was die maatschappelijke rol vervullen in de stad.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Uit de jaarstukken van 2017 blijkt dat er zo'n €450.000 aan donaties is binnengekomen. Hoeveel daarvan komt uit het binnenland en hoeveel uit het buitenland?

De heer **Taheri**: Wat bedoelt u met "binnenland"?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nederland.

De heer **Taheri**: In principe komen alle donaties gewoon uit Nederland, op een aantal donaties, aanvragen die wij ingediend hebben vanuit het buitenland na.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar ook in 2017?

De heer **Taheri**: 2017? Nee, volgens mij zijn er na 2015, wat ik begrepen heb, geen buitenlandse gelden binnengekomen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ook niet aangevraagd?

De heer **Taheri**: Voor zover ik weet niet. Nee, voor zover ik weet niet. Nee, nee. Maar ik denk dat u daar de penningmeester iets meer over zou kunnen vragen, want niet elke aanvraag wordt gehonoreerd. Je dient aanvragen in en op de een wordt wel ingegaan en op de ander niet. Maar naar mijn weten zijn er na 2017 geen aanvragen ingediend.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Na 2017 niet meer?

De heer **Taheri**: Ja. Nou, na 2015. Dus inclusief 2017. Ja. Wat ik wel zeker weet, is dat er daarna geen gelden meer binnen zijn gekomen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik ga zo dadelijk nog even apart in op de aanvragen van donaties en de verkregen donaties. Hoe ontvangt de stichting de donaties? Is dat op een bankrekening of contant?

De heer **Taheri**: U heeft het over buitenlandse donaties?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee, de binnenlandse.

De heer **Taheri**: Merendeels via de bank. Maar je hebt natuurlijk ook mensen. Zeker na zo'n vrijdagpreek gaat men langs de rijen. Dan zamelen we in. Dat is meestal contant, maar we hebben ook pinautomaten, zodat mensen daar kunnen pinnen. Dat geldt ook voor de ramadan. Dan is het een beetje afwisselend.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar er komt dus ook contant geld binnen. Dat stort u dan op een bankrekening?

De heer **Taheri**: Ja, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Heeft u daar weleens vragen over gekregen van de bank?

De heer **Taheri**: Nee. We krijgen wel altijd vragen nadat een donatie vanuit het buitenland heeft plaatsgevonden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar nooit over een cashstorting van een bepaald bedrag?

De heer **Taheri**: Niet dat ik weet. Het kan zijn dat dat wel geweest is en dat de penningmeester daar netjes op heeft geantwoord, maar dat dit niet met mij gedeeld is. Maar niet dat ik mij kan herinneren, eerlijk gezegd. Wat ik me kan herinneren, is dat de financiële commissie wel een keer is uitgenodigd bij de bank, de ING-bank. Want je hebt elke maand bepaalde inkomsten, maar

tijdens de ramadan zie je daar een stijging in. Dat vonden ze vreemd. Hoe kan dat nou: het hele jaar door heb je ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Aan wat voor bedrag dat dan binnenkomt, moet ik denken?

De heer **Taheri**: Ik weet niet meer welk jaar het was. Het scheelde ook: toen we met de verbouwing bezig waren, werd er tijdens de ramadan veel meer gedoneerd. Op het moment dat het niet echt hard nodig is of dat wij geen schulden hebben, is het vanzelfsprekend dat mensen minder doneren. Maar ik weet nog wel dat de bank toen opmerkte dat er ineens een stijging was. Dat vonden ze vreemd. Dus ze hebben de penningmeester en een of twee van die commissieleden uitgenodigd. Die zijn daarheen geweest. Ze waren er blij mee, want ze hebben met meerdere moskeeën te maken en ze konden dus de link niet maken dat juist tijdens de ramadan ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar moet ik dan denken aan bedragen van €1.000, €2.000, €10.000?

De heer **Taheri**: Het totaalbedrag per maand?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja.

De heer **Taheri**: Nee, nee, we hebben weleens €200.000, €300.000 in één maand binnengehaald.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Cash?

De heer **Taheri**: Verschillend: cash en sommigen maken het over. Maar dat was dus in de tijd dat we aan het verbouwen waren.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Alleen toen? Later niet meer?

De heer **Taheri**: Nee, daarna ook. Er wordt tijdens de ramadan sowieso ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar lagere bedragen?

De heer **Taheri**: Dan lagere bedragen, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kunt u aangeven hoeveel bankrekeningen As-Soennah heeft?

De heer **Taheri**: We hebben één bank, maar wel meerder bankrekeningen. Dat kunnen er drie, vier, vijf zijn. Een aantal kun je eigenlijk slapende bankrekeningen noemen. Zeker gezien het feit dat we iets maatschappelijks doen, daar willen we een aparte bankrekening voor hebben. Dus we hebben een aantal bankrekeningen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Vijf zijn het er.

De heer **Taheri**: Dat zou best kunnen. Als het goed is, kunt u dat ook ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja, het zijn er vijf.

De heer **Taheri**: Ja. Ik zal dat niet ontkennen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En die worden gebruikt voor speciale acties of dat soort zaken. Het is niet dat het overal verschillend is. Heeft Al-Yaqeen, de website, ook een aparte bankrekening?

De heer **Taheri**: Nee. Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat loopt via de stichting?

De heer **Taheri**: Ja. Al-Yaqeen is geen aparte stichting. Het is een onderdeel, een afdeling binnen onze stichting.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U noemde zonet al dat er sprekers en predikers worden aangetrokken. Gebeurt de uitbetaling aan sprekers en predikers cash of gaat dat ook per bankrekening, wordt het overgemaakt?

De heer **Taheri**: U bedoelt onze eigen predikers of die van buiten?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Of gastpredikers of -sprekers.

De heer **Taheri**: Nee, die krijgen daar geen vergoeding voor.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Die krijgen daar helemaal geen vergoeding voor?

De heer **Taheri**: Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Op geen enkele manier.

De heer **Taheri**: Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maakt As-Soennah ook gebruik van hawalabankieren?

De heer **Taheri**: Van?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Hawalabankieren.

De heer **Taheri**: Nee, niet dat ik weet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Niet dat u weet.

De heer **Taheri**: Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar het zou wel kunnen?

De heer **Taheri**: Het zou kunnen. Ik weet niet precies wat dat is, maar ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou, het is de islamitische manier van bankieren.

De heer **Taheri**: O. Nee, nee, nee. Nee, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee?

De heer **Taheri**: Nee. Nee, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Daar maakt u geen gebruik van.

De heer **Taheri**: Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Per 1 juli 2018 is de aanbistatus, waardoor giften aftrekbaar zijn, van uw stichting ingetrokken. Wat was de reden dat deze status is ingetrokken door de Belastingdienst?

De heer **Taheri**: De reden? Kijk, de zaak loopt nog. Daar wil ik dus niet te veel over zeggen. Die loopt nog. De reden is ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar die status is wel ingetrokken, toch?

De heer **Taheri**: Ja. Nou, "ingetrokken": onder voorbehoud, is ons verteld.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Op de website van de Belastingdienst staat volgens mij dat die is ingetrokken per 1 juli 2018.

De heer **Taheri**: Ja, ja. Daar zijn we op dit moment nog mee aan het praten. We zijn nog in gesprek met de Belastingdienst. Na de uitzending van Nieuwsuur is die aanbistatus voorlopig bevroren. We zijn op dit moment in gesprek met de Belastingdienst.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar wat bedoelt u met "bevroren"? Volgens mij is die status ingetrokken.

De heer **Taheri**: Ja, ja. Ingetrokken, dan. Maar zoals het er nu naar uitziet, hebben wij goede hoop dat we er straks wél aanspraak op kunnen maken.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Hij is per 1 juli 2018 ingetrokken. Maar het logo van de aanbistatus staat nog steeds op uw website. Hoe zit dat?

De heer **Taheri**: Dat weet ik niet. Ik zou echt even aan onze financiële man moeten vragen waarom het er nog op staat.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar het zou er niet meer op hóren te staan, volgens u ook.

De heer **Taheri**: Ja, omdat wij er toch van uitgaan dat we er toch weer aanspraak op kunnen maken.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar voor de buitenwereld is dat dan niet zo eerlijk, denk ik dan. Want u heeft geen anbistatus.

De heer **Taheri**: Als u het zegt, zal het misschien zo zijn. Maar ik ben er niet van op de hoogte dat die erop staat. Zeker nu ik geen voorzitter meer ben, kan ik daar eigenlijk niet veel over zeggen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: In 2018 heeft u in de krant aangegeven dat de anbistatus een soort legitimatie is voor het buitenlands geld. Kunt u dat onderbouwen?

De heer **Taheri**: Hoe bedoelt u?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou, ú heeft het gezegd. Dus ik ...

De heer **Taheri**: Wat zou ik gezegd hebben, zegt u?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat de anbistatus een legitimatie is voor het buitenlands geld. En dat het dus wel goed zou zitten.

De heer **Taheri**: Nee. Ik heb het niet woordelijk zo gezegd, wat ik mij kan herinneren. Ik weet wel dat met name na die Nieuwsuitzending de Belastingdienst ineens besloot om die anbistatus in te trekken. Maar de woorden die u net opnoemde, kan ik mij niet herinneren.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Oké, u kunt het zich niet herinneren.

De heer **Taheri**: Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kunt u wel aangeven hoe het huidige pand van de As-Soennah moskee aan de Fruitweg gefinancierd is? Waar komt dat geld vandaan?

De heer **Taheri**: Het geld? Het huidige gebouw?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja.

De heer **Taheri**: Zoals ik al zei, dat is echt uit eigen middelen gedaan. Eind 2011, begin 2012 was de verbouwing klaar. Tot dat moment hadden wij nooit gelden vanuit het buitenland gekregen. Dus het is echt allemaal op eigen kracht gedaan, met hulp van de achterban.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar dat ging over de verbouwing. Was ook de aanschaf van het pand op eigen kracht?

De heer **Taheri**: Het pand hadden wij al in ons bezit sinds 1997.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u heeft het toen wel gekocht, in '97. Hoe is toen de financiering geweest?

De heer **Taheri**: Ook via inzameling, van mensen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Alleen inzameling, van mensen?

De heer **Taheri**: Ja, ja, ja. Ja. Nooit een cent van het buitenland.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja. Klopt het dat As-Soennah ook geld geleend heeft aan Ahmed Salam, die verbonden is aan alFitrah?

De heer **Taheri**: Ja. Ja, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Wat was daarvan de reden?

De heer **Taheri**: Nou, wat een beetje normaal is in de moskeewereld als het gaat om verbouwing en dat soort zaken: de ene moskee leent de andere geld voor de verbouwing. We hebben bijvoorbeeld als Stichting As-Soennah van de andere moskeeën ook uit Den Haag geld geleend gekregen toen wij met de verbouwing bezig waren.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Het was dus niet voor de Islamitische Stichting voor Opvoeding en Overdracht van Kennis in Tilburg?

De heer **Taheri**: Wij hebben van hen geen geld geleend.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee, u heeft hem geld geleend.

De heer **Taheri**: Ja, de stichting heeft hem wel geleend voor de verbouwing.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Voor de verbouwing?

De heer **Taheri**: Voor de verbouwing ja, ze zitten nog steeds ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: In Tilburg?

De heer **Taheri**: In Tilburg. Ze zijn nog steeds met die verbouwing bezig, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Is het normaal dat dat zo gebeurt, over en weer?

De heer **Taheri**: Ja, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dus u heeft meer leningen uitstaan, als een soort bank?

De heer **Taheri**: Wij hebben geen andere leningen staan. We hebben wel zelf, toen wij bezig waren met de verbouwing, een beroep gedaan op verschillende moskeeën die ons gelden hebben geleend.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dan wil ik overgaan naar het blokje aanvragen donaties uit Golfstaten. Ik kom straks nog specifiek terug op het geld dat echt gekomen is. Kunt u aangeven hoeveel geld As-Soennah heeft aangevraagd in de Golfstaten in de periode 2010-2019?

De heer **Taheri**: Ook daar had ik niet ... Ik wist wel dat er geld binnen was gekomen. Ik heb dus navraag gedaan. Het gaat om een totaalbedrag van rond de 2 miljoen 500; 2,5 miljoen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Volgens mij is dat het geld dat is overgemaakt. Ik vraag specifiek waar er allemaal geld voor is aangevraagd. Hoeveel geld is er aangevraagd in het verleden?

De heer **Taheri**: Dus in totaal 2,5 miljoen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Volgens mij is dat het geld dat is gekregen. Maar er zullen ook aanvragen zijn afgewezen. Of is er helemaal geen enkele aanvraag afgewezen?

De heer **Taheri**: Nee, wat ik weet, is dat bijna alle aanvragen die wij hebben ingediend -- daarom weet ik het ook zeker -- wel ingewilligd zijn. Het waren een paar projecten. U zegt "aanvraag", maar de processen zijn niet altijd hetzelfde.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kunt u kort iets zeggen over hoe zo'n proces verloopt?

De heer **Taheri**: Ja. Het ene proces is het andere niet. Soms ontstaat het toevalligerwijze, er is soms een heel perfecte klik. Een andere keer moet je echt een aanvraag indienen, en een projectplan opstellen en indienen, in de hoop dat dat ingewilligd wordt.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Als het toevallig is, komt iemand dan gewoon met geld bij u en zegt: ik wil graag een project financieren?

De heer **Taheri**: Ja. Dat heb je weleens. Ik kan misschien één voorbeeld aanhalen. We kregen een gast uit Koeweit. Ik weet niet meer in welk jaar, maar in ieder geval na 2012, dus toen we klaar waren met het gebouw. Het ontbrak ons aan een islamitische dodenwassing, waar moslims die komen te overlijden, ritueel worden gewassen. We waren dus op zoek naar iemand die dat kon bekostigen. Toevalligerwijs kwam iemand langs die toerist was hier in Nederland, die voor zaken kwam, niet met ons maar met een Nederlands bedrijf. Die kwam of de vrijdagpreek of een gebed bij ons verrichten. Toen kwam dit ter sprake. Onze penningmeester sprak erover met hem. Hij zei: joh, er is behoefte aan een islamitische wassingsruimte. Hij heeft dat punt meegenomen. Daarna hoorden we dat er een prinses uit het emiraat Koeweit was die dit als natuurlijk persoon wilde bekostigen. Dat heeft ze ook gedaan; ze heeft dat geld naar ons overgemaakt. Dat is dus een project dat toevalligerwijs tot stand komt.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar ik wil nog eventjes terug naar de donaties en het aanvragen daarvan. Want ik neem aan dat u er een keuze in maakt bij welk land u geld gaat aanvragen en bij welke organisatie u geld gaat aanvragen. Hoe ging dat in zijn werk?

De heer **Taheri**: Wij hebben alleen maar gelden vanuit Koeweit ontvangen. Dus ook de aanvragen die wij ingediend hebben.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U heeft alleen aanvragen gedaan in Koeweit?

De heer **Taheri**: Alleen in Koeweit, ja. Ja. Ja, ja, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u zou gaan vertellen hoe dat in zijn werk ging, bij welke landen. Alleen Koeweit, dus. En ook nog specifieke organisaties?

De heer **Taheri**: We hebben alleen gelden ontvangen uit Koeweit.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee, maar ik heb het nu over de aanvragen. Heeft u ook aanvragen gedaan in andere landen?

De heer **Taheri**: Niet dat ik weet, dat er in andere landen aanvragen zijn ingediend. Wat ik wel zeker weet, is dat als er een aanvraag zou zijn geweest -- ik denk dat niet -- die niet is ingewilligd.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar het klopt dus niet dat u op 1 maart 2011 in Saudi-Arabië geld heeft aangevraagd?

De heer **Taheri**: Het kan zijn dat er een aanvraag is ingediend, zoals ik zei, maar er zijn geen gelden ontvangen uit Saudi-Arabië. Het kan zijn dat er misschien een aanvraag ingediend is.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dit is er een die ook voorkomt op de lijst van Buitenlandse Zaken, dus dat u dat aangevraagd heeft.

De heer **Taheri**: Dat zou best kunnen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u heeft geen geld gekregen uit Saudi-Arabië?

De heer **Taheri**: Geen geld uit Saudi-Arabië. Nee. Nee, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Klopt het wel dat u in 2014 geld in Koeweit heeft aangevraagd?

De heer **Taheri**: Ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Om welk bedrag ging dat?

De heer **Taheri**: Ik heb om een lijst gevraagd vanuit de stichting. In 2014 is er een bedrag ... Als het goed is, heeft u die stukken ook gekregen. Ik zie iets van €104.000 voor de vertaling ... Ik moet het goed zeggen: voor het drukken van de koran. De vertaling van de Koran, het boek, is door onszelf gedaan, als stichting.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u heeft toen geld aangevraagd in Koeweit en dat ook gekregen?

De heer **Taheri**: Ja, ja. Om een koran te drukken, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Oké. Ik kom hier straks nog op terug, omdat dit inderdaad geleid heeft tot een financiering.

De heer **Taheri**: Ja. Ik zie nog meer ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja, maar ik kom straks nog even terug op alle geldstromen.

De heer **Taheri**: Oké.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Klopt het wel dat As-Soennah op 26 juni 2016 in Koeweit geld heeft aangevraagd?

De heer **Taheri**: 2016? Dan moet ik even kijken. Nee, ik zie hier niets staan.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Geen aanvraag?

De heer **Taheri**: Nee, volgens mij niet. Nee. Nee, nee, nee. Nee. Dit is de lijst die ik van de stichting heb gekregen. Een lijst van begin tot eind. Ik zie dat in 2015 de laatste donatie gedaan is.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee, het gaat mij niet om de donatie maar om de aanvraag. Er kan best een aanvraag geweest zijn.

De heer **Taheri**: Een aanvraag zou best wel kunnen, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat zou best wel kunnen.

De heer **Taheri**: Dat zou best kunnen ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar eventjes terug zei u dat u na 2015 helemaal geen aanvragen meer had gedaan.

De heer **Taheri**: Nee, ik zei: aanvragen weet ik niet meer, maar wat ik wel zeker weet, is dat er daarna geen gelden meer zijn binnengekomen. We hebben een penningmeester die de aanvraagdossiers heeft. Op het moment dat iemand langskomt, geeft hij zo'n dossier mee om te kijken of hij dat bij zo'n comité kan neerleggen, in de hoop dat je daar dus ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: En de aanvraag op 27 januari 2017 in Koeweit?

De heer **Taheri**: Dat zou best kunnen; ik weet het niet. Ik heb daar geen informatie over, eerlijk gezegd.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar weet u wel waar het voor was, en om hoeveel geld u gevraagd heeft en bij welke organisatie?

De heer **Taheri**: Ik weet wel dat we nog een project hadden om een conferentieruimte te realiseren.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Een conferentieruimte.

De heer **Taheri**: Ja, binnen onze eigen stichting. Ja, ja. We hebben iets wat heel lang als parkeergarage heeft gediend en dat wilden we ombouwen tot een conferentieruimte.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Aan welk bedrag moet ik dan denken dat u heeft aangevraagd?

De heer **Taheri**: Ik weet niet wat voor bedrag. Ik wet wel wat die conferentieruimte zou moeten kosten.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En dat is?

De heer **Taheri**: Dat is rond de 2,5 ton. €250.000.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Daar sloegen waarschijnlijk die aanvragen uit 2016 en 2017 op?

De heer **Taheri**: Het zou kunnen. Het zou kunnen. Het zou kunnen dat de penningmeester dat heeft gedaan, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar de penningmeester doet dat, denk ik, niet zomaar. Ik neem aan dat er in een bestuur over gesproken wordt: we hebben een project, we willen een conferentieruimte realiseren, daar hebben we geld voor nodig want we kunnen het niet zelf financieren, dus we moeten op fondsenjacht.

De heer **Taheri**: Ja. Dus ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar daar was u dan toch bij, neem ik aan?

De heer **Taheri**: Ja. Zo begint het. Dat spreek je af. Maar je weet dat er van de tien aanvragen misschien wel negen niet ingewilligd worden. Dus de penningmeester deed dat. Ik en de andere bestuursleden werden er altijd wel van op de hoogte gehouden door de penningmeester als er een aanvraag geslaagd was. Dat wisten we.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dan werd u wel geïnformeerd.

De heer **Taheri**: Ja, dan werd ik wel geïnformeerd. Ja, dan wel ja. Ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar in 2016 en 2017 is er dus niets geslaagd.

De heer **Taheri**: Nee, nee, nee. Dan had ik het wel geweten.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kunt u wel iets zeggen over bij wat voor type organisaties in Koeweit u dat geld aanvroeg?

De heer **Taheri**: Ja, deels. Dan is het heel belangrijk dat u een beetje begrijpt hoe zo'n proces in z'n werk gaat. Je hebt de geldgever, dus in ons geval in Koeweit, je hebt de geldvrager, dat zijn wij. Als het gaat om de gelden die aan ons zijn gedoneerd, zijn dat altijd zakatgelden. Dat is een islamitische verplichting; zakat is een van de vijf zuilen van de islam. Je hebt daar kapitaalkrachtige mensen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar was er een specifieke organisatie in Koeweit waarbij u dat aanvroeg? Dus één centrale organisatie? Ik bedoel, we hebben in vorige verhoren over Qatar Charity gehoord. Is er ook zoiets in Koeweit?

De heer **Taheri**: Ja. Een van de predikers die ons regelmatig hebben bezocht, zat tevens in een zakatcomité. Je hebt in Koeweit zakatcomités, dat zijn dus comités die die gelden krijgen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En welk zakatcomité was dat?

De heer **Taheri**: Najat Society. Najat Society; als het goed is, heeft u die stukken ook. Ik heb ze ook opgevraagd bij het bestuur.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kunt u ook aangeven of daar voorwaarden aan werden verbonden door de organisatie?

De heer **Taheri**: Als het gaat om zakat?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Bijvoorbeeld. Of andere.

De heer **Taheri**: Zakatgelden kennen geen wederkerigheid. Op het moment dat ik als moslim besluit om mijn zakat af te dragen, wat ik verplicht ben, moet ik daar geen voorwaarden aan stellen. Een ander belangrijk punt is ... Je kan er dus geen voorwaarden aan stellen. Wel gaat het zakatcomité op het moment dat je een aanvraag indient -- dat wilde ik nog zeggen -- kijken of je voldoet aan de zakatvoorwaarden, volgens islamitisch recht.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En wat zijn dat voor voorwaarden?

De heer **Taheri**: Wat zegt u?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Wat zijn dat voor voorwaarden?

De heer **Taheri**: Het kan een wees zijn of een organisatie die het algemeen doel dient. En dat zijn wij; wij behartigen de belangen van de moslimgemeenschap in Den Haag en Nederland. Dus wij voldoen aan een van die zakatvoorwaarden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Welke voorwaarde is dat dan waar u aan voldoet?

De heer **Taheri**: Ik heb ze hier. Als u daar tijd voor heeft, kijk ik even: "De aalmoezen zijn alleen voor de armen, de behoeftigen en voor degenen die daarbij werkzaam zijn en voor degenen wier harten verzoend moeten worden en voor de slaven en voor degenen die schuld hebben en voor de zaak van Allah en voor de reiziger." Het zijn acht categorieën, zo moet je dat zien. Als je daar dus onder valt, kom je in aanmerking voor die ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar daar vallen dus ook gebouwen onder.

De heer **Taheri**: Dat zou kunnen. Dat zou kunnen. Als die een algemeen doel dienen, dan wel.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Misschien nog een vraag over iets wat wij zijn tegengekomen in bepaalde bestuursstukken. In januari 2019 wordt nog gezegd: we wachten op een reactie van donateurs. Dat ging om donaties voor de koran. Welke donateurs waren dat?

De heer **Taheri**: Vindt u het goed ... iets heel belangrijks, ik heb het ook de afgelopen dagen gemerkt met de mensen die ondervraagd zijn. Het is nog niet helemaal duidelijk als het gaat om die zakatgelden of daar wel of geen voorwaarden aan worden gesteld. Zoals ik al zei, het is een islamitische plicht. Je moet dat uitgeven. Dan is het heel belangrijk dat er geen wederkerigheid is. Ehm ... Ik wilde eigenlijk iets zeggen, maar dat is mij nu even ontgaan. Misschien dat ik er straks op kom. Maar wat ik net zei, is wel een belangrijk punt, dat vaak over het hoofd wordt gezien.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Is het ook zo dat er een bepaalde stroming is die juist wel het geld krijgt en andere stromingen niet?

De heer **Taheri**: Hier in Nederland? Hier in Nederland?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja. Ik weet niet of alle moskeeën geld krijgen uit het buitenland.

De heer **Taheri**: Nee. Als ik naar de lijst kijk die Nieuwsuur heeft gebruikt, zie ik iets van geloof ik 30 of 25 moskeeën. En dat zijn niet allemaal moskeeën die op één lijn zitten of van één en dezelfde stroming zijn.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Welke verschillende stromingen ziet u dan?

De heer **Taheri**: Nou, je ziet toch verschillende stromingen, die niet allemaal ... Die bijvoorbeeld verschillende wetscholen hanteren. Dus het is niet zo dat ze aan één specifieke stroming ... Dat zie ik niet op die lijst. Ik zie daar de namen van die moskeeën en die zijn heel divers.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Als het om donaties gaat, kunt u niet zeggen hoeveel geld er aangevraagd is.

De heer **Taheri**: Nou, in grote lijnen, wel.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja, nee, dat is het geld dat ontvangen is. Maar het aanvragen van de donaties kunt u niet aangeven.

De heer **Taheri**: O, het aanvragen. Nee, nee, nee. Dat kan ik niet. Nee, nee nee. De penningmeester zal dat heel precies weten. Die houdt dat ook bij. Maar ik kan u dat eerlijk gezegd niet ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: U tekende geen aanvragen zelf?

De heer **Taheri**: Nee, nee, nee. Niet altijd. Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dan wil ik overgaan naar de ontvangen donaties uit de Golfstaten. U gaf zonet al aan dat de bedragen die u heeft gekregen, ongeveer 2,4 miljoen zijn.

De heer **Taheri**: Ruim. Bijna 2,5 miljoen, heb ik begrepen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En in welke periode?

De heer **Taheri**: Vanaf 2014 tot en met 2015.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Alleen in 2014 en 2015. En waarom specifiek in die jaren?

De heer **Taheri**: Nou, omdat toen die aanvragen zijn ingediend.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar alle aanvragen en het geld dat u heeft gekregen, waren voor die twee jaren toevallig?

De heer **Taheri**: Ja. Ja, ja, ja. Toen zijn er ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Andere jaren helemaal niet?

De heer **Taheri**: Toen waren er een drietal grote activiteiten die wij wilden ontplooien. Vandaar dat die aanvraag daarvoor ingediend is.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kunt u ook aangeven of As-Soennah hiervoor aanvragen heeft ingediend, voor het verkrijgen van dat geld?

De heer **Taheri**: Van de gelden die wij hebben ontvangen?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Die 2,5 miljoen die u net noemde.

De heer **Taheri**: Ja, ja, ja. Zeker.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kunt u ook aangeven bij wie u dat gedaan heeft?

De heer **Taheri**: We hebben een contactpersoon die ons regelmatig bezoekt.
Een prediker.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En wie is die contactpersoon?

De heer **Taheri**: Sjeik Abdulqader Adnan. Of sjeik Adnan Abdulqader. Sjeik Adnan Abdulqader.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja. Adnan Abdulqader. Ik zeg het meer op z'n Nederlands.

De heer **Taheri**: Ja. We weten dat we het over dezelfde persoon hebben.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat is uw vaste contactpersoon.

De heer **Taheri**: Nou, die hadden we al eerder uitgenodigd, voor conferenties die wij elk jaar organiseren rond de kerstdagen en oud en nieuw. Dan zijn veel mensen vrij. Sinds het bestaan van de stichting, nu al 30 jaar, organiseren wij dan een Arabische conferentie en dan worden gasten uit binnen- en buitenland uitgenodigd. Hij was er daar een van. Hij zat tevens in de zakatcommissie in Koeweit.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Is dat een speciale zakatcommissie?

De heer **Taheri**: Dat is een overheidszakatcommissie, die dus gelden ...
Nee, die eigenlijk aanvragen behandelt en kijkt of je voldoet aan de voorwaarden om zakat te kunnen krijgen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Is dat de International Islamic Charitable Organisation?

De heer **Taheri**: Dat zou best kunnen. Ik heb die naam wel ergens staan, maar ... Het zou best kunnen, hoor. Het zou best kunnen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: "Het zou best kunnen"? Of is het die organisatie?

De heer **Taheri**: Nee, nee. Als ik het niet zeker weet, kan ik niet zeggen "het is zo". Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kent u die organisatie wel?

De heer **Taheri**: Van naam.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Van naam.

De heer **Taheri**: Ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u weet niet of sjeik Adnan Abdulqader daar werkt?

De heer **Taheri**: Hij maakte onderdeel uit, hij zat in het bestuur van dat zakatcomité waar we het over hebben gehad.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar ik vraag nu specifiek naar International Islamic Charitable Organisation.

De heer **Taheri**: Ik kan de Arabische naam ervan geven, want dat is bij ons een beetje gebruikelijk. Zakat shamia heet dat.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar als ik even kijk, wordt er ook een brief aan Abdulqader gestuurd.

De heer **Taheri**: Ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Waarin staat dat er een bedrag wordt overgemaakt op rekening van Stichting As-Soennah bij de Internationale Islamitische Charitatieve Instantie. Dus daar heeft u dan een soort rekeningnummer, denk ik.

De heer **Taheri**: Ik begrijp uw vraag niet, eerlijk gezegd.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou ja, wij hebben een brief van die meneer Abdulqader, waarin staat dat er een bedrag wordt overgemaakt op naam van Stichting As-Soennah bij de Internationale Islamitische Charitatieve Instantie onder een bepaald nummer.

De heer **Taheri**: Ja, dat zakatcomité is niet degene die de gelden bezit. Het zakatcomité ontvangt een aanvraag en gaat ermee aan de slag. Op een gegeven moment kom je of bij een onderneming of een organisatie die die gelden heeft. Die kan ervoor kiezen om dat geld rechtstreeks naar een stichting over te maken of het geld naar dat zakatcomité te sturen, die het dan vervolgens naar ons overmaakt.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u kunt niet bevestigen dat het de International Islamic Charitable Organisation is.

De heer **Taheri**: Nee. Nee, nee. Ik kan dat ontkennen noch bevestigen. Nee. Nee, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ontkennen noch bevestigen.

De heer **Taheri**: Ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Wat zegt u daar precies mee?

De heer **Taheri**: Nou, dat die gelden ontvangen zijn. Maar hoe de organisatie precies heet, weet ik eerlijk gezegd niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U heeft niet €278.340 overgemaakt gekregen van die organisatie in 2014?

De heer **Taheri**: Wat voor bedrag zegt u?

Mevrouw **Aukje de Vries**: €278.340.

De heer **Taheri**: Nee ... Nou, ook dat zou kunnen. Wat ik heb begrepen, is dat bepaalde bedragen niet in één keer kwamen. Het kan dus zijn dat je voor een project -- wat u net zei -- 278 ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee, het klopt dat het in tien verschillende bedragen is overgemaakt. Maar waarom gebeurt zoiets? Waarom gebeurt dat in tien verschillende bedragen?

De heer **Taheri**: Nou, wat ze vaak doen ... Ik geef een voorbeeld. Dan kan u het misschien goed begrijpen. Als het gaat om het drukken van de Koran, plaatsen zij een actie -- dat kan in de krant, via de sociale media en noem maar op -- en dan gaan mensen doneren. Het kan zijn dat ze na een paar weken €40.000, €50.000 hebben ingezameld. Dat wordt dan overgemaakt, maar soms loopt die actie nog door. Dan hoor je achteraf dat er nog andere mensen hebben gedoneerd en dan wordt dat ook weer overgemaakt.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Hoe kan het dan dat op één dag, op 21 mei 2014, vier keer een bedrag is overgemaakt in de orde van grootte van tussen de €30.000 en €50.000?

De heer **Taheri**: Dat is echt aan de organisatie die het heeft overgemaakt waarom zij voor die constructie heeft gekozen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar als u het zo binnenkrijgt, stelt u daar geen vragen over?

De heer **Taheri**: Nee, want uiteindelijk komt het toch via de bank.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja, het komt via de bank. Dat klopt. Maar u vindt het niet opmerkelijk dat op één dag door dezelfde organisatie vier verschillende bedragen worden overgemaakt?

De heer **Taheri**: Nee, nee. Uiteindelijk gaat het transparant, via de bank. Dus ik vind dat niet ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: U zegt dat u niet weet dat die organisatie International Islamic Charitable Organisation heet. Kent u die organisatie wel? Die is toch wel redelijk omstreden, omdat er verschillende partijen bij betrokken zijn die op sanctielijsten staan dan wel verdacht worden van banden met de Moslimbroederschap?

De heer **Taheri**: O, u doelt op de RIHS?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee, ik heb het nu over de International Islamic Charitable Organisation.

De heer **Taheri**: Nee, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Doet u onderzoek naar van wie u het geld krijgt?

De heer **Taheri**: Nou, we hebben dus een contactpersoon.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar kijkt u ook of het een omstreden persoon of organisatie is waarmee u zaken doet?

De heer **Taheri**: Over onderzoek gesproken: we hebben één keer navraag gedaan. Dat was na de Nieuwsuitzending, nadat wij dus in verband werden gebracht met de organisatie RIHS, als ik dat goed uitspreek, en dat bleek dus niet te kloppen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar dat is de enige keer dat u ooit navraag heeft gedaan waar dat geld nou vandaan kwam?

De heer **Taheri**: Ja, ja, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dan wil ik gaan naar een aantal andere donaties die gedaan zijn. U heeft ook nog van Abdulrahman Jassim Almesbah en Faisal Aloush Maaddi Alotaibi bijdragen gekregen. Klopt dat?

De heer **Taheri**: Ja, ja. Daardoor is ook een bedrag gedoneerd.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Waar was dat voor?

De heer **Taheri**: Dat was voor een fietsenplan.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Allebei?

De heer **Taheri**: Ik zie één bedrag. Het kan zijn dat het in tweeën of in meerdere delen overgemaakt is.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Er was geen geld voor een gratis biografie over de Profeet?

De heer **Taheri**: Die hebben we ook, maar volgens mij is dat via een andere organisatie gegaan.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Welke organisatie was dat?

De heer **Taheri**: Even kijken hoor. Dat kan ik zo voor u nagaan. Dat is Faisal Aloush Maaddi Alotaibi.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Daar heb ik het fietsenplan achter staan, maar misschien is dat dan omgewisseld. Dat is de biografie?

De heer **Taheri**: Ik heb hier de biografie van de ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: En Almeshbah was degene die het fietsenplan subsidieerde?

De heer **Taheri**: Ik heb hier staan Abdulrahman Jassin Almesbah.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat is degene van de biografie?

De heer **Taheri**: Nee, dat is degene van het fietsenplan.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En Alotaibi was van ...

De heer **Taheri**: Van de biografie van de Profeet, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: In de actielijst van het bestuur staat op 7 januari 2019 nog een actiepunten "stand van zaken m.b.t. de vragen van de bank".

Waar gaat dat precies over?

De heer **Taheri**: Zoals ik al zei, gaat het er altijd heel transparant aan toe. Op een moment dat wij een bericht krijgen dat een aanvraag ingediend is, is wat wij doen altijd de bank daarvan op de hoogte brengen: dat er een bedrag komt, van welke organisatie en ook waar het voor bedoeld is. We hebben gemerkt dat na elke donatie die gedaan is, de bank onderzoek doet en een aantal vragen stelt waar wij dan antwoord op dienen te geven. En dat hebben we ook altijd netjes gedaan.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Daar is dan verder geen enkele discussie over met de bank? Dan is dat ook afgehandeld?

De heer **Taheri**: Ja, ja, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Heeft u nog vragen gekregen van de bank over de donaties die er voor de biografie en het fietsenplan zijn geweest?

De heer **Taheri**: Dat kan ik mij niet herinneren. Wel over een groter bedrag, voor de aanschaf van een pand.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Daar kom ik dadelijk nog op terug.

De heer **Taheri**: Die wel. Het zou kunnen, maar vaak was het een standaardafhandeling die de penningmeester of iemand vanuit onze financiële commissie op zich nam. Die belde dan de bank of gaf antwoorden op de vragen die de bank had.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u heeft toch over die twee bedragen vragen gehad van de bank?

De heer **Taheri**: Dat zou best kunnen. Dat weet ik niet, eerlijk gezegd.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Er zijn brieven aan de bank die u hebt ondertekend, over deze twee donaties.

De heer **Taheri**: Dat zou best kunnen. Ik zeg ook niet dat het niet plaats heeft gevonden. Het kan zijn dat de bank vragen heeft gesteld.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Wat gaat u doen als u die vragen krijgt van de bank?

De heer **Taheri**: Die worden dan beantwoord, door de penningmeester.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Gaat u dan ook kijken van wie de financiering komt?

De heer **Taheri**: Ook. Meestal weet je van wie je de gelden krijgt, want je hebt een aanvraag ingediend of je hebt iemand gevraagd of die iets kan doneren. Dus meestal weet je wel om wat voor bedrag het gaat.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja, je weet om wat voor bedrag het gaat. Maar de vraag is van wie het geld uiteindelijk komt.

De heer **Taheri**: Van wie dat geld komt?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja.

De heer **Taheri**: Nou, dat weet je meestal ook van tevoren. Want dit is wel iets, zeker als om een groter bedrag gaat ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u kent de personen om wie het gaat, Almesbah en Alotaibi, dan ook?

De heer **Taheri**: Nee, die ken ik niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Die kent u persoonlijk niet?

De heer **Taheri**: Nee, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Hoe weet u dan dat dat geld is dat wel op een goede manier, zeg maar, opgehaald is?

De heer **Taheri**: Je hebt dus het zakatcomité. Je hebt dus organisaties die dat op zich nemen, die zo'n aanvraag in behandeling nemen en dan eventueel gelden geven, maar je hebt ook natuurlijke personen -- een voorbeeld daarvan is die prinses die ik net noemde -- die eigenlijk op eigen houtje die gelden overmaken.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Op eigen houtje?

De heer **Taheri**: Op het moment dat je die aanvraag indient bij dat zakatcomité ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u checkt dan niet, als u geld binnenkrijgt: waar krijg ik het vandaan, wat zijn de bedoelingen van zo iemand en waar komt dat geld vandaan? Het zou ook met criminele activiteiten verdiend kunnen zijn of anderszins.

De heer **Taheri**: De bedoelingen, zeker als het om ons gaat, daar maak ik me geen zorgen om.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Daar maakt u zich geen zorgen om?

De heer **Taheri**: Nee, absoluut niet. Absoluut niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Op geen enkele manier?

De heer **Taheri**: Op geen enkele manier.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dus als zo'n International Islamic Charitable Organisation slecht te boek staat, maakt u zich daar geen zorgen over?

De heer **Taheri**: Nou. Als je dat weet, dan wel natuurlijk wel. Ja, logisch.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dan wel?

De heer **Taheri**: Ja, ja. Dan wel. Ik heb het dus meer over ons. Op het moment dat wij gelden krijgen, zitten daar geen voorwaarden aan of wat dan ook. Dat bedoel ik meer met dat ik me daar geen zorgen over maak.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u zegt: ik weet de naam niet eens van de organisatie waarvan ik het gekregen heb. En dan zegt u: ja, nee, maar ik maak me wel zorgen als ik weet dat ze omstreden zijn.

De heer **Taheri**: Nee, nee. De organisaties zijn bij het bestuur, bij de penningmeester, bekend. Dit klinkt een beetje warrig. Toen ik de uitnodiging van de commissie kreeg, heb ik duidelijk gezegd: "Ik ben bereid om te komen, maar ik heb me vanaf het begin niet bemoeid met de namen, met de aanvragen en noem maar op. Het zou goed zijn als de penningmeester of iemand vanuit de commissie ook aanwezig zou kunnen zijn." Dan had u het complete verhaal gekregen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U heeft zonet zelf aangegeven: zodra er geld komt uit de Golfstaten, weet ik ervan als voorzitter van de stichting.

De heer **Taheri**: Ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Als u zegt dat u geen zaken wilt doen met omstreden organisaties, neem ik aan dat u dan ook onderzoek gaat doen of het een organisatie is die omstreden is of dat die juist niet omstreden is.

De heer **Taheri**: We hebben daar -- ik wil niet zeggen: niet bij gestaan -- nooit mee te maken gehad. Zoals ik al zei: alleen na de nieuwsuitzending van Nieuwsuur is het idee ontstaan alsof wij gelden hadden gekregen van een organisatie die volgens Nieuwsuur als omstreden te boek staat. Toen hebben wij wel bij die contactpersoon van ons, bij verschillende mensen -- niet ikzelf, maar mensen vanuit onze stichting -- navraag gedaan en dat klopte niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u heeft als stichting geen beleid geformuleerd, waarbij u zegt: aan dit type organisaties vragen wij wel geld en

aan dit type organisaties vragen wij geen geld? U gaat alleen naar aanleiding van een nieuwsuitzending kijken of het klopt wat ze daar zeggen?

De heer **Taheri**: Maar zo gaat het ook niet. Het is niet zo dat je bij een organisatie kan aankloppen om om gelden te vragen. Nee. Je hebt een comité waar je je aanvraag indient, dat gaat die als het ware voor je promoten en dan kunnen zich mensen aandienen -- dat kunnen natuurlijke personen zijn, maar het kunnen ook organisaties zijn -- die zo'n aanvraag interessant vinden en zeggen: wij gaan dat bekostigen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar van die International Islamic Charitable Organisation, waar u die tien bedragen van heeft gekregen, zegt u niet: ik wil weten wat dat voor type tussenorganisatie dat is.

De heer **Taheri**: Nee. Maar kijk ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ook niet als ervan gezegd wordt dat die omstreden is?

De heer **Taheri**: Van zo'n organisatie weten we van onze tussenpersoon, waar we goed contact mee hebben, of die omstreden is of niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar als er verhalen zijn dat die omstreden is, gaat u daarnaar kijken?

De heer **Taheri**: Als die er zouden zijn wel, maar die signalen hebben we niet gehad.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u checkt niet standaard: waar komt dat buitenlandse geld vandaan? We hebben natuurlijk eerder in de verhoren al gehoord dat er soms deels zeggenschap meekomt en dat er deels predikers worden gestuurd nadat er financiering is verleend.

De heer **Taheri**: Nee, dat kan ik u en de overige commissieleden echt uit uw hoofd praten. Dat is absoluut niet het geval. Wat u moet weten, is dat wij niet afhankelijk zijn van buitenlandse financiering. We hebben het twintig jaar

gedaan zonder enige cent van buiten te ontvangen. Ik heb vanmorgen en de afgelopen dagen over Marokkaanse en Turkse moskeeën gehoord. Wij zien ons als een Nederlandse organisatie. Wij zijn een Nederlandse stichting en het laatste dat we willen, is invloed vanuit Nederland of daarbuiten.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Als u zegt "ik ben een Nederlandse organisatie, ik wil zelfstandig zijn, ik wil niet beïnvloed worden en ik kan het ook prima draaiende houden met alleen wat ik hier aan donaties in Nederland krijg", waarom vraagt u dan dat geld nog aan?

De heer **Taheri**: Het zou heel goed kunnen, maar soms zijn er ideeën of projecten die je graag wil realiseren. Je gaat dan eerst kijken of je het hier kan krijgen. We hebben heel lang een heel zwaar beroep gedaan op onze achterban met het realiseren van ons gebouw. Mensen hebben gul gegeven. Toen bijvoorbeeld het idee kwam om een ander pand aan te schaffen, vonden wij dat we het niet konden maken om weer onze achterban zwaar te belasten door dat bij hen neer te leggen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Als je zegt "ik wil een pand aan gaan kopen en ik kan dat alleen met buitenlandse financiering doen", kunt u toch niet volhouden dat u alles zelfstandig kunt doen?

De heer **Taheri**: Nee, nee. Ik zeg niet dat wij het alleen via buitenlandse financiering doen. Je probeert het zelf op eigen kracht, samen met je achterban. Het feit is dat we onze achterban zwaar hebben belast de afgelopen jaren. Dan ga je kijken wat de middelen zijn hier in Nederland. Naar ons inzien waren er geen partijen die ons projectplan wilden financieren en dan ga je kijken. Wat ik hier heb geleerd, is: iets mag in Nederland of iets mag niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja, maar het gaat nu even niet over wat wel of niet mag. U heeft al een paar keer gezegd: wij financieren dat zelfstandig, wij zijn een zelfstandige organisatie en wij zijn niet afhankelijk van anderen. En toch gaat u kijken naar andere financiering. Dan kunt u toch uw plannen voor uw stichting niet volledig zelf financieren met Nederlandse bijdragen?

De heer **Taheri**: Nee. De dagelijkse zaken kunnen we zelf financieren. Alleen af en toe komen er zaken voor ... Ik zal er een goed voorbeeld van noemen. De aanslagen in Parijs, op Charlie Hebdo, hebben natuurlijk voor de nodige onrust gezorgd hier in Nederland. Daarna is plots het idee ontstaan -- dat zat niet in een visie of wat dan ook -- dat het belangrijk is dat wij onze verantwoordelijkheid daarin nemen en met name de niet-moslims bekend maken met de man -- de Profeet, vrede zij met Hem -- waar nu heel veel over te doen is geweest. We zijn natuurlijk als het gaat om de Nederlandse prediking goed bezig, al zeg ik het zelf. Hoe kunnen we dus de niet-moslims bekend maken met deze man? Toen is het idee ontstaan om de biografie van de Profeet te drukken. We hadden op dat moment niet de middelen om dat te doen. Dan ga je kijken of er mogelijkheden zijn in Nederland of daarbuiten om dat te doen. Je moet op dat moment even snel handelen. Onze commissie heeft contact opgenomen en gezegd: dit en dit leeft in Nederland, kunnen jullie daar iets betekenen? Zo'n zakatcomité is een actie begonnen, toen kwam het geld en toen hebben wij de biografie van de Profeet gedrukt. Heel veel mensen hebben daar een aanvraag voor ingediend.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dan houdt u nog steeds vol, zegt u: ik heb het niet nodig om de organisatie draaiende te houden?

De heer **Taheri**: Nee. Kijk, ik kan me voorstellen dat bepaalde moskeeën, zeker als ze in de verbouwing zitten, denken: de tijd dringt, we hebben de middelen niet ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Op het moment dat u een verbouwing financiert van een moskee bijvoorbeeld, dan dalen voor u de vaste lasten. Want u heeft de financiering voor een deel natuurlijk uit het buitenland gehaald. Dus daarmee wordt wel een deel van de financiering van zo'n stichting in totaliteit ...

De heer **Taheri**: Dat geldt voor ons niet, dat we de verbouwing vanuit het buitenland hebben gefinancierd.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee. Maar goed -- ik kom zo nog even op het pand -- u heeft wel een pand aangekocht.

De heer **Taheri**: Ja, daarna nog. Als extra.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u houdt staande dat u de staande organisatie ook zonder dat buitenlandse geld draaiende kunt houden?

De heer **Taheri**: Ja, zeker wel. Zeker wel. Zoals vele moskeeën dat kunnen doen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar de activiteiten die u doet, horen toch ook gewoon bij uw organisatie?

De heer **Taheri**: Je hebt je vaste activiteiten, je kernactiviteiten, zoals een vrijdagpreek, je lezingen, je kinderonderwijs en dat soort zaken. Maar soms doet zich iets voor, zoals de vertaling van de Koran of de vertaling van de biografie. Dan wil je op dat moment even snel handelen en dan is het makkelijk als je daar een beroep op kan doen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Het is even makkelijk.

De heer **Taheri**: Ja, het is makkelijker om ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dus als het makkelijk is, vindt u het geoorloofd om in het buitenland financiering aan te vragen?

De heer **Taheri**: Als het binnen de kaders van de wet valt wel, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Heeft u daar zelf ook een beleid in, voor bij wie u dat wel en niet doet?

De heer **Taheri**: Nee, we hebben daar niet echt een speciaal beleid voor. Kijk, als het niet doorgaat, ga je gewoon door met je kernactiviteiten. Het is niet zo dat de stichting dan dicht moet. Dat is niet het geval. Wij doen gewoon ons ding, met eigen middelen. Dit zijn echt projecten die ontstaan. Je maakt een projectplan en je hebt ook een visie over wat je daarmee wil.

Als er iets komt, is het mooi genomen en zo niet, dan is het jammer. Maar het is niet zo dat wij daar afhankelijk van zijn. We zijn een onafhankelijke organisatie.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik wil nu verdergaan met de aankoop van het pand. Het gaat om het pand aan de Radarstraat. Dat is volgens mij aangekocht in 2015 voor 1,9 miljoen euro. Klopt dat?

De heer **Taheri**: Ja. Ongeveer. Plusminus.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Waarvoor wou As-Soennah dat pand gebruiken?

De heer **Taheri**: Zoals ik al zei, kregen we van de gemeente een schooltje ter beschikking om daar die maatschappelijke activiteiten te ontplooien. Dan moet u denken aan huiswerkbegeleiding, een sociaal loket om mensen te helpen die de weg niet weten in de Nederlandse samenleving, sportactiviteiten en dat soort zaken. Dat hebben we gekregen van de gemeente, een of twee jaar. Toen was de toestroom van mensen zo groot geworden dat het pand te klein werd. Toen is het idee ontstaan: er is behoefte aan maatschappelijke activiteiten, dus het is goed dat wij als stichting, wij, de buurt, de stad, daarin voorzien. We hadden dus de middelen niet. We hadden net een groot pand weten te realiseren op eigen kracht en toen was het idee: dan gaan we kijken of er iemand is die dat zou kunnen financieren.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U wilde dus in dit geval bestaande activiteiten, die u wilde gaan uitbreiden en die eigenlijk tot de kern van de stichting behoorden, daar gaan doen?

De heer **Taheri**: De kernactiviteiten zijn de religieuze activiteiten en dit was toch iets wat daar een beetje los van stond.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar het maakte toch onderdeel uit van de stichting, die activiteit?

De heer **Taheri**: Jawel. Ja, zeker wel.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U heeft net aangegeven dat u het -- ik vertaal het maar even -- belangrijk vindt om uw eigen broek op te houden en geen geld uit het buitenland te halen. Maar hiervoor, voor deze activiteit, die ook regulier bij uw stichting is ondergebracht, haalde u wel geld naar Nederland?

De heer **Taheri**: We hebben eerst gepoogd om samen met de gemeente op te trekken om dat te doen, alleen was het aanbod zo groot dat we moesten uitbreiden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U heeft een aanvraag gedaan in het buitenland daarvoor.

De heer **Taheri**: Ja, ja. Voor die aanvraag -- dat is wel heel belangrijk om te vermelden -- was er eerst een projectplan. We wisten dus heel goed waar we naartoe wilden en hoe.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Heeft u bij het maken van het projectplan ook besproken waar u dat geld vandaan wilde gaan halen?

De heer **Taheri**: Nee. We beginnen eerst met het projectplan en daarna ga je kijken waar je de financiering vandaan kan halen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar was er toen niet al een richting? Had het net zo goed Qatar, Saudi-Arabië of ik weet wat kunnen zijn?

De heer **Taheri**: Het had gekund, maar in ons geval was dat niet het geval.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat had voor u niet uitgemaakt?

De heer **Taheri**: Wat zegt u?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat had voor u niet uitgemaakt?

De heer **Taheri**: Nee, ik denk het niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Van wie kwam het geld uiteindelijk?

De heer **Taheri**: Die 2,1? In totaal was het iets van 2,1. Het pand heeft 1,9 gekost. Dat was van een onderneming, dus geen natuurlijke persoon.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Welke onderneming?

De heer **Taheri**: Even kijken ... Hamel Almisk. Dat is een bv.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja, Tasjelat Hamel Almisk.

De heer **Taheri**: Ja, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Wat is dat voor een organisatie? U zegt dat het een bedrijf is. Uit Koeweit, neem ik aan.

De heer **Taheri**: Het is een onderneming, een bv, heb ik begrepen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Een onderneming.

De heer **Taheri**: Ja, ja. We hadden niet bij hen die aanvraag ingediend. Die aanvraag was ingediend bij die zakatcommissie. Het projectplan was ingediend bij dat zakatcomité en dat gaat ermee aan de slag, gaat kijken of er interesse is voor zo'n project.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U heeft het dus bij de commissie aangevraagd en uiteindelijk is deze rechtspersoon eruit gekomen die het geld heeft overgemaakt?

De heer **Taheri**: Ja, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Wist u om wat voor organisatie dat ging?

De heer **Taheri**: Wel dat het een bv was, dat het een onderneming was.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Een onderneming in?

De heer **Taheri**: Parfum en dat soort zaken, heb ik begrepen. Dat zegt de naam ook, Hamel Almisk. Misk heeft iets te maken met parfumerie.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U heeft dus op 22 april 2015 1,5 miljoen overgemaakt gekregen, op 4 mei 2015 €631.972 en daarna nog wat van een andere organisatie -- dat was Hamel Almisk Records -- op 18 juni 2015, nog een keer €1.000.

De heer **Taheri**: Ja, dat zie ik ook staan.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u kunt niet zeggen wat voor type bedrijf dat is?

De heer **Taheri**: Nee. Ik weet wel dat iemand van onze stichting toen er interesse was daar naartoe is geweest om een presentatie te doen -- ze geven het niet zomaar natuurlijk -- over wat voor ideeën er achter het project zaten.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u kent die organisatie niet?

De heer **Taheri**: Nee. Ik zelf niet, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ook niet Hamel Almisk Records? Waarom werd die €1.000 nog een keer overgemaakt?

De heer **Taheri**: Ik weet het echt niet, eerlijk gezegd. Ik zie ook dat het weer in delen gedaan is. Misschien was het een nabetaling of wat dan ook. Dat zie ik ook, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u was wel op de hoogte van alle bedragen die toegekend werden?

De heer **Taheri**: Ja. Ik weet wel dat er uiteindelijk in totaal 2,1 miljoen overgemaakt is.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Er is inderdaad 2,1 miljoen ontvangen en het pand is gekocht voor 1,9 miljoen. Wat is er met de rest van dat geld gebeurd?

De heer **Taheri**: Dat is in het pand geïnvesteerd.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat was voor de verbouwing?

De heer **Taheri**: Ja, er moest nog het een en ander gedaan worden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Voor de aankoop is gekozen voor een zogenaamde "ABC-constructie", waarbij drie partijen betrokken zijn geweest. Klopt dat?

De heer **Taheri**: Ja, dat klopt. Dat heb ik ook begrepen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Klopt het ook dat het pand uiteindelijk voor slechts 1 miljoen euro is aangekocht en dat het daarna voor 1,9 miljoen is doorverkocht aan As-Soennah Holding B.V.?

De heer **Taheri**: Nee, nee. Even terugkomen op die ABC-constructie. Dat was niet ons idee of wat dan ook, maar van de verkoper. Die heeft voor die constructie gekozen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar klopt het dat het pand uiteindelijk wel voor 1 miljoen euro is aangekocht en voor 1,9 miljoen is verkocht aan As-Soennah Holding B.V.?

De heer **Taheri**: Dat weet ik niet. Dat zou best kunnen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Er zit €900.000 tussen.

De heer **Taheri**: Die informatie hadden wij dus niet. Nee. Ik niet, in elk geval.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U weet niet waar die €900.000 naartoe gegaan zijn?

De heer **Taheri**: Die wij betaald hebben?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou ja, u heeft €900.000 meer betaald dan waar het pand door de eerste partij voor is aangekocht.

De heer **Taheri**: Ja. Wij wilden graag het pand hebben. Dat is in de buurt van de moskee. Dus ja, dat was de prijs die zij ervoor wilden hebben en die hebben we betaald. Wat zij ervoor betaald hebben en hoe veel winst zij hebben gemaakt, dat zou ik niet weten. Dat zou u echt aan hen moeten vragen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Vindt u het niet vervelend om te horen dat u 9 ton teveel hebt betaald?

De heer **Taheri**: Ja, altijd. Ja, dat is zo. Maar dat heb je niet in de hand.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U bent ook niet benieuwd waar dat geld gebleven is?

De heer **Taheri**: Nee, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Klopt het dat het pand op dit moment weer te koop staat?

De heer **Taheri**: Ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Hebt u daarover contact gehad met de donateur?

De heer **Taheri**: Nee. Waarom?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou, de donateur heeft het geld beschikbaar gesteld voor de aankoop van dat pand of van de locatie, neem ik aan.

De heer **Taheri**: Ja, maar dat pand is nu ons eigendom en wij bepalen of we het houden of niet, of we het verkopen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U heeft daar geen enkel contact over gehad met de donateur?

De heer **Taheri**: Ik weet wel dat een van onze mensen ze daarvan op de hoogte heeft gebracht. De tussenpersoon eigenlijk, niet de donateur zelf.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Laat ik het dan even precies formuleren. U probeert nu een beetje weg te glippen in de zin dat u zegt: ik heb niet met de donateur contact gehad. U heeft niet contact met het Tasjelat Hamel Almisk, maar wel met de tussenpersoon die het geregeld heeft?

De heer **Taheri**: Ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En was dat meneer Adnan Abdulqader?

De heer **Taheri**: Ja, ja. Ik probeer er helemaal niet omheen te draaien. Ik vertel wat ik weet en hoe het gegaan is, voor zover ik weet. Ik draai er dus absoluut niet omheen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u heeft wel contact gehad met uw tussenpersoon?

De heer **Taheri**: Met de persoon die ons daarbij geholpen heeft.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Abdulqader.

De heer **Taheri**: Ja, Abdulqader. Dat was de tussenpersoon.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Wat is zijn rol dan precies in zo'n constructie?

De heer **Taheri**: We hebben contact met hem. We kennen hem als persoon en hij zit in die commissie. Het is de commissie waar hij in zit, die zakatcommissie, die die aanvragen verspreidt, promoot. Wij hebben dus dat pand gekocht. Dat pand is van ons. Op een gegeven moment vonden we het niet rendabel en hebben we besloten om het te verkopen. Daar hoeven we echt geen overleg over te hebben met de donateur of wie dan ook. Islamitisch gezien kan dat ook niet, hè. Zoals ik al zei, is er geen wederkerigheid. Het is niet zo van: ik geef je wat en dan wil ik daarin betrokken worden. Bij ons is dat absoluut niet het geval geweest.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u dient een heel projectplan in, op basis daarvan krijgt u geld van een donateur, u gaat iets heel anders doen en u

gaat het weer verkopen. Dan hoeft u niet terug naar de commissie dan wel de donateur?

De heer **Taheri**: Nee, nee. Dat is niet nodig. Ik denk dat dit genoeg zegt over de onafhankelijkheid die wij hebben.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Het is onafhankelijk, maar we hebben in een voorgaand verhoor ook gehoord dat er gewoon belegd werd met de donaties die gedaan waren.

De heer **Taheri**: Dat heb ik ook, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik weet niet of dat helemaal de bedoeling is.

De heer **Taheri**: Daarom zeg ik ook dat elk proces anders is. Maar bij waar het ons om ging, is dat niet het geval geweest.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar As-Soennah mag bij de verkoop van het pand aan de Radarstraat dat geld houden?

De heer **Taheri**: Als ik wat?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Als u het pand aan de Radarstraat verkoopt, mag u dat geld houden?

De heer **Taheri**: Ja, natuurlijk. Het is geld van de stichting. Wij bepalen wat we ermee gaan doen en niemand anders.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En wat gaat u ermee doen?

De heer **Taheri**: We zijn nog aan het nadenken. Welke prijs krijg je? Daarna willen we het toch binnen onze eigen stichting doen, omdat het gewoon makkelijker werkt en praktischer is. Zeker gezien het feit dat je het met name met vrijwilligers doet, is het voor ons praktischer om dat gewoon binnen onze eigen stichting te doen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ja, maar ik neem aan dat u daar dan een plan bij heeft. Want u gaat het pand verkopen en u ...

De heer **Taheri**: Daar heeft het huidige bestuur, waar ik geen deel van uitmaak, wel een plan over. Het geld blijft dus in de holding. Het gaat niet naar de stichting, maar het blijft in de holding.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En wat gaat de holding ermee doen?

De heer **Taheri**: Dat weet ik niet. Dat zou u aan het bestuur ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Daar is in uw tijd nooit over gesproken?

De heer **Taheri**: Nee, nee. Er is wel het besluit genomen dat het niet rendabel is en dat het beter is om het te verkopen, maar daarna gaat het nieuwe bestuur daarover. Het nieuwe bestuur, het huidige bestuur.

Mevrouw **Aukje de Vries**: In de media is regelmatig -- u noemde het zelf ook al -- de Revival of Islamic Heritage Society genoemd, dat die gelieerd zou zijn aan het pand aan de Radarstraat en de financiering daarvan. Dat is een zeer omstreden investeerder en die staat bekend om de relaties met Al Qaida. U heeft dat zelf in de media ontkend. Kunt u hier bevestigen dat er op geen enkele wijze een link is tussen RIHS en As-Soennah?

De heer **Taheri**: Ja, dat kan ik wel bevestigen. Wij zijn als bestuur toen natuurlijk ook geschrokken van die nieuwsuitzending. We hebben het voor de zekerheid nagevraagd. Niet ik, maar andere commissieleden en die hebben mij te kennen gegeven dat er nooit zaken zijn gedaan met die organisatie.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Direct, maar ook niet indirect?

De heer **Taheri**: Ook niet indirect, nee. Ik zou niet weten wat u bedoelt met "indirect".

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou ja, indirect is indirect. Dat is niet direct.

De heer **Taheri**: Nee, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u geeft zelf aan dat u eigenlijk niet zo goed weet wie die Tasjelat Hamel Almisk is.

De heer **Taheri**: Die niet, omdat het geen onderwerp van gesprek geweest is. Maar over die RIHS is natuurlijk heel veel te doen geweest en dan ga je je als stichting afvragen of die aantijgingen wel kloppen. Wij hebben onderzoek gedaan en dat bleek dus niet het geval te zijn.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar waar heeft u dan naar gekeken? U heeft niet gekeken naar Tasjelat Hamel Almisk?

De heer **Taheri**: Omdat het niet nodig was op dat moment.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar dan kunt u toch ook niet zeggen dat er niet indirect een relatie zou kunnen zijn? U heeft toch alleen naar de directe relatie gekeken, want u weet niet welke rechtspersoon het is of wat die precies doet?

De heer **Taheri**: Nee. Wat onze mensen hebben gedaan, is dus navraag doen bij mensen daar, die het land goed kennen en de organisatie goed kennen, en die hebben ons te kennen gegeven dat die daar direct of indirect niks mee te maken heeft.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dus u kunt garanderen dat Tasjelat Hamel Almisk, die een fors bedrag doneerde aan As-Soennah, geen enkele band heeft met RIHS, direct dan wel indirect? Ook niet via bestuurders, of dat soort zaken?

De heer **Taheri**: Nee. Wat ik heb begrepen van mensen die zich met die donatiewerving hebben beziggehouden, is dat dat absoluut niet het geval is.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Heeft u ook gecheckt of de International Islamic Charitable Organisation een relatie met de RIHS heeft?

De heer **Taheri**: Nee. Het is niet aan ons hier in Nederland om die organisaties te checken.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar als u het geld daarvan overgemaakt krijgt, die €278.430, die tien verschillende bedragen die gekomen zijn in 2014? Is het dan niet aan u om te checken of die een link met het RIHS heeft?

De heer **Taheri**: Nee. Meestal kom je er ook niet achter. Want het zijn donaties waarvan ze liever niet willen dat die bekend worden gemaakt, zoals het hoort. Ik kan niet in Koeweit, in een ander land, gaan checken wie die gelden aan dat comité heeft gegeven.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U komt er niet achter, dus u kunt ook niet uitsluiten dat er wel een relatie is?

De heer **Taheri**: Onze mensen hebben het nagevraagd bij mensen die daar goed van op de hoogte zijn en die hebben ons te kennen gegeven en ons verzekerd -- dat zijn dus ook mensen uit dat zakatcomité -- dat dat niet het geval is. Wij hebben gezegd dat er onrust is ontstaan hier in Nederland over een organisatie die misschien organisaties hier in Nederland financiert, maar als het gaat om onze financiering zijn zij daar niet aan te pas gekomen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U kunt hier dus garanderen dat er direct of indirect geen relatie is tussen As-Soennah en RIHS?

De heer **Taheri**: Ik heb alle vertrouwen in onze mensen die dit werk hebben verricht ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar kunt u het garanderen, is mijn vraag.

De heer **Taheri**: ... en de mensen met wie zij contact hebben. Je kan dus wel zeggen dat er geen contact is geweest ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar kunt u het garanderen?

De heer **Taheri**: Ik heb er alle vertrouwen in dat dat het geval is, dat er absoluut geen inmenging geweest is vanuit die organisatie.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U hebt er alle vertrouwen in, maar u kunt het niet garanderen.

De heer **Taheri**: Ik ben daar niet ... Onze mensen hebben de nodige onderzoeken gedaan. Want ook dit laat ons natuurlijk niet koud, dat je hoort dat je zaken doet met een omstreden organisatie. Dus we trekken ons dat aan. We willen het ook niet. Die hebben onderzoek gedaan met mensen daar vandaan, ook mensen vanuit de overheid, en het is niet het geval.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nogmaals, u zegt dat u het niet kan garanderen.

De heer **Taheri**: Ik kan mijn antwoord wel blijven herhalen, maar ik kan er niets meer van maken.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Klopt het dat Al-Khamis, die direct gerelateerd wordt aan RIHS, in december 2013 een bezoek bracht aan Den Haag en As-Soennah?

De heer **Taheri**: Sorry, kunt de vraag herhalen? Hij heeft ons bezocht. Ja, klopt.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Al-Khamis, in december 2013 heeft hij een bezoek gebracht aan Den Haag en As-Soennah.

De heer **Taheri**: Ja, dat klopt.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Hij wordt gerelateerd aan RIHS.

De heer **Taheri**: Ja. Ook dat hebben we nagevraagd. Dat hebben wij dus ook vernomen. Ik begrijp dat het hele onderzoek een beetje gebaseerd is op de uitzending van Nieuwsuur. Klopt dat?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik vraag u gewoon of meneer Al-Khamis in december 2013 een bezoek heeft gebracht aan Den Haag en aan As-Soennah.

De heer **Taheri**: Ja, ja. En ik zeg dat ik heb opgemerkt -- niet alleen in mijn ondervraging, maar ook in die van mensen voor mij -- dat het gebaseerd is op de uitzending van Nieuwsuur, dus niet op feiten.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Al-Khamis heeft dus een bezoek gebracht aan As-Soennah.

De heer **Taheri**: Dat klopt, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En Al-Khamis was gerelateerd aan RIHS.

De heer **Taheri**: Ook daar hebben we navraag naar gedaan en dat bleek absoluut niet het geval te zijn.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat Al-Khamis een relatie heeft met RIHS?

De heer **Taheri**: Nee. Dat hij dus in dienst was of in opdracht van RIHS naar Nederland is gekomen, dat bleek dus absoluut niet het geval te zijn.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik let nou wel even heel goed op uw woorden, "niet in opdracht van", maar vraag is of hij eraan gerelateerd wordt.

De heer **Taheri**: Nee, ons is verteld dat dat niet het geval is.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En door wie is u dat verteld?

De heer **Taheri**: Door onze eigen mensen, die dat nagevraagd hebben, net zoals zij navraag hebben gedaan naar of die RIHS zaken met ons heeft gedaan.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Zijn er op andere momenten nog mensen die gerelateerd worden aan RIHS of vertegenwoordigers van RIHS in de As-Soennah moskee geweest?

De heer **Taheri**: Nee, niet dat ik weet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Is Al Fassi niet in de moskee of in de Radarstraat geweest?

De heer **Taheri**: Al Fassi is geen prediker, maar een Koranrecitator.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik heb het niet over wat zijn functie is, maar of hij wel of niet ...

De heer **Taheri**: Nee, ook niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Er is geen foto van hem bij de opening van het pand in de Radarstraat?

De heer **Taheri**: Ja, kijk. Als wij gasten krijgen, ongeacht uit welke windstreek zij komen, geven we ze een rondleiding over de activiteiten die wij doen, dus onder andere daar.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U erkent dus dat Al Fassi wel degelijk bij het pand aan de Radarstraat van As-Soennah is geweest?

De heer **Taheri**: Dat zou best kunnen. Dat zou best kunnen, want we geven onzen mensen, gasten, rondleidingen hier, in Den Haag. We gaan met ze naar het Vredespaleis en naar musea. Naast de lessen of lezingen die ze bij ons geven -- meestal zijn ze hier een paar dagen -- gaan we met ze op pad en bezoeken we bepaalde locaties.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar het maakt u dan helemaal niet uit dat hij gerelateerd wordt aan RIHS?

De heer **Taheri**: Jawel, vandaar dat wij die onderzoeken hebben gedaan. We trekken het ons dus aan ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ook bij Al Fassi?

De heer **Taheri**: Ja, op het moment dat een Nieuwsuur dat roept.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee, hier gaat het gewoon om een foto die gemaakt is bij het pand aan de Radarstraat.

De heer **Taheri**: Ze hadden wel honderd foto's van andere geleerden of predikers die er zijn geweest. Die gaan daar ook langs. Je laat zien wat je als stichting doet. Waar doe je dat, wat zijn de activiteiten? Dus op het moment dat ze de tijd hebben, ga je met die mensen op pad.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U doet nu net alsof deze twee personen zomaar een paar predikers zijn die toevallig bij As-Soennah langskwamen, maar er wordt wel degelijk gesproken over een link met RIHS.

De heer **Taheri**: Ja. Nou, dat zijn uw woorden. Zij waren voor ons predikers zoals alle andere predikers. Dat zijn er heel wat geweest de afgelopen jaren bij de stichting. Het gaat om tientallen, als het niet meer is. Ze zijn niet anders behandeld en zij zijn niet de enigen die bij dat pand zijn geweest.

Mevrouw **Aukje de Vries**: In 2015 en 2016 is er een correspondentie met de bank geweest over een viertal grote stortingen van drie personen en organisaties. Op 1 december 2016 vraagt de bank dan nog om nadere informatie over de oorspronkelijke herkomst van de ontvangen gelden, een schriftelijke verklaring van de donateurs waarin zij aangeven op welke wijze de door hen overgeschreven donaties bijeen zijn gebracht c.q. op welke wijze dit vermogen is opgebouwd. Hoe is dat verder afgehandeld?

De heer **Taheri**: Het is gewoon afgehandeld. De bank had daar vragen over en daar heeft onze penningmeester samen onze financiële commissie netjes op geantwoord.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou, u heeft volgens mij zelf de brief beantwoord. Uw naam staat onder de brieven.

De heer **Taheri**: Over welke hebben we het precies? Het zou best kunnen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Het onder gaat andere om de donatie van Tasjelat Hamel Almisk, maar ook over twee andere donaties, die voor het fietsenplan en de biografie.

De heer **Taheri**: Dat zou best kunnen. We hebben een brief van de bank gehad en we hebben daar als bestuur op geantwoord. Meestal is dat de penningmeester samen met de financiële commissie, maar soms krijg ik direct een mail of een brief waar ik dan op antwoord.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Volgens mij waren alle brieven daarover ondertekend door u, maar ook aan u gericht. De vraag is of het naar tevredenheid van de bank is afgehandeld. Want na die datum stopt eigenlijk de correspondentie met de bank.

De heer **Taheri**: Ja, zo gaat dat altijd.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Die stopt zomaar. Ze zeggen niet: we zijn nu akkoord en we zijn tevreden, want we weten nu waar het geld vandaan komt.

De heer **Taheri**: Nee, nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee? Wat bedoelt u daarmee? Waar antwoordt u met nee op?

De heer **Taheri**: Dat de correspondentie dan stopt.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Zonder dat er een antwoord komt.

De heer **Taheri**: Dan ga je ervan uit dat je de vragen naar behoren hebt beantwoord en dat de bank daar tevreden mee is.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Heeft dit niet te maken met de discussie die ik eerder noemde, die in de notulen stond en op de actielijsten?

De heer **Taheri**: Nee, nee. Als het om de bank gaat, denk ik dat we nog meer vragen hadden gekregen als het niet duidelijk genoeg was geweest.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Stelt de bank vaker van dit soort vragen?

De heer **Taheri**: Sorry?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Stelt de bank vaker van dit soort vragen?

De heer **Taheri**: Regelmatig, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Alleen over buitenlands geld, of ook over binnenlands geld?

De heer **Taheri**: Zover ik weet alleen maar over buitenlandse gelden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Behalve dan over de ramadangelden die binnenkomen.

De heer **Taheri**: Ja, de ramadan. Ze vonden het vreemd dat er een stijging was. Dat is één keer geweest. Daarna hebben ze er niet meer om gevraagd. Ze hebben ons daarvoor bedankt, omdat het bij meerdere moskeeën voorkwam en ze die link niet konden leggen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U hebt op 27 april 2018 in NRC aangegeven dat het een bewuste visie van de stichting is om alles zelf te bekostigen en dat de moskee onafhankelijk is en dat u dat ook graag zo wilt houden.

De heer **Taheri**: Ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Hoe moet ik dat rijmen met alle gelden die zijn verkregen, die 2,4 miljoen die ik hiervoor genoemd heb?

De heer **Taheri**: Ook daarvoor geldt dat je alles in eigen hand hebt. Je probeert het eerst zelf. Op het moment dat het niet gaat of niet kan, en je waarde hecht aan zo'n project, ga je verder kijken. Het is dus niet zo dat je op het moment dat zo'n aanvraag niet doorgaat of wat dan ook, als stichting niet verder kan functioneren. Dat is absoluut niet het geval.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar het is dus niet de visie van Stichting As-Soennah om alles zelf te bekostigen? Want dat zegt u in dit artikel.

De heer **Taheri**: Ja, ja. Als het gaat om de kernactiviteiten wel. Dus het realiseren van een gebouw, de maandelijkse lasten die we hebben en de kernactiviteiten die we, zoals je kan zeggen, verplicht zijn om als moskee te bieden aan onze achterban, daar voorzien we zelf in.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar dan moet u dit dus nuanceren. Want dat u alles zelf bekostigt, klopt dus niet. U beperkt het nu tot de kernactiviteiten. Ik weet niet wat dan precies kernactiviteiten zijn.

De heer **Taheri**: Als u het zo bekijkt, dan wel ja. Zo kun je het ook zien. Maar die projecten zijn dus geen projecten die doorlopend zijn. We hebben niet elke maand een nieuw project. Je ziet dat we het 25 jaar zonder enige hulp van buitenaf hebben gedaan. In 2014 en 2015, dus twee jaar, zijn er een paar projecten geweest en nu weer een paar jaar niet. Het is dus niet zo dat wij aan een subsidie-infuus liggen. Dat is absoluut niet het geval en dat wil ik ook niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u besluit wel dat u een deel van de panden gefinancierd wilt hebben uit het buitenland. Dat maakt dan toch ook gewoon onderdeel uit van uw reguliere activiteiten en financiering?

De heer **Taheri**: Nee, dat zie ik als een extra die je aan je achterban kan bieden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar normaal is toch dat je het pand gaat kopen, dat je daar een lening voor aangaat en dat je die moet afbetalen, en dat je die weer terugvindt in je jaarlijkse begroting?

De heer **Taheri**: Een lening gaat in ons geval helaas niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat begrijp ik, maar daarmee maakt het toch wel onderdeel uit van uw reguliere activiteiten?

De heer **Taheri**: Nee, dat hoeft niet. Als moskee is je corebusiness, zijn je kernactiviteiten, de religieuze activiteiten.

Mevrouw **Aukje de Vries**: En een pand hoort daar niet bij?

De heer **Taheri**: Nou ja. Als je toch verder wilt kijken, zou je een pand kunnen ... We hebben het eerst met de gemeente geprobeerd in een kleiner pand, maar dat voldeed niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Als ik het vergelijk met een andere organisatie ... Het pand maakt toch ook wel degelijk deel uit van de reguliere activiteiten, want anders kunt u die activiteiten toch helemaal niet organiseren?

De heer **Taheri**: Nee. Als religieuze organisatie ben je niet verplicht om die activiteiten te ontplooiën. Het is mooi meegenomen als je dat kan doen. Het is een extra voor je achterban, voor de buurt, maar je zou daar als stichting zonder kunnen. Dat is het probleem niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: In het vooronderzoek hebben we ook toegang gehad tot een deel van de bestuursnotulen van As-Soennah. Waarom heeft u de commissie niet alle bestuursnotulen gegeven?

De heer **Taheri**: Volgens mij, voor zover ik begrepen heb, heeft het bestuur alle gevraagde stukken opgeleverd.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Volgens mij was de vraag om alle bestuursnotulen aan te leveren, maar we hebben slechts delen daarvan van u gekregen.

De heer **Taheri**: Ik heb begrepen dat alle bestuursbesluiten geleverd zijn, zoals gevraagd, en dat u inzage kon krijgen in de bestuursoverleggen. Dat is wat ik begrepen heb.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Klopt het dat er van 2014 en 2015 geen bestuursverslagen zijn, of actielijsten of hoe je ze ook noemt?

De heer **Taheri**: Van 2014 en 2015? Volgens mij wel.

Mevrouw De Haas, bijstandsverlener van de heer Taheri, wil het woord.

De **voorzitter**: Wacht even, mijn excuus. Even wachten, meneer Taheri. Ik hoor dat uw bijstandsverlener zich op dit moment hardop uit. Dat is niet toegestaan. U wordt hier verhoord, dus ik wil uw bijstandsverlener vragen om gewoon rustig te blijven zitten.

Mevrouw De Haas neemt het woord.

De **voorzitter**: Mevrouw, u moet echt uw mond houden. Anders moet ik u helaas laten verwijderen en dat zou ik heel vervelend vinden.

Mevrouw De Haas neemt opnieuw het woord.

De **voorzitter**: Dit is meteen de laatste waarschuwing. Het is echt nu klaar. Dank u wel.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Mijn vraag was of er over 2014 en 2015 bestuursverslagen zijn, ja of nee. In die tijd was u volgens mij voorzitter van de stichting.

De heer **Taheri**: Bestuursverslagen?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou ja, notulen of actielijsten of wat u ook maar bijhield?

De heer **Taheri**: Ja, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Die zijn er wel?

De heer **Taheri**: We kwamen als bestuur in mijn tijd regelmatig bij elkaar. Maar dat werd niet altijd als een bestuursvergadering gezien, laat ik het zo zeggen. Er zaten niet altijd bestuursleden bij. Er zaten ook andere mensen van binnen de organisatie bij.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar werd er een verslag of een actielijst van gemaakt in 2014 en 2015?

De heer **Taheri**: Soms wel, soms niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar dan is wel mijn vraag waarom wij die uit 2014 en 2015 niet hebben gekregen, want dat zijn de juist de jaren geweest waarin de financiering van die 2,4 miljoen speelde.

De heer **Taheri**: Dat zou u echt aan de stichting moeten vragen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u weet niet waarom er geen verslagen zijn gemaakt in die periode? Volgens u zijn ze wel gemaakt, laat ik het dan zo stellen.

De heer **Taheri**: Niet altijd, maar meestal wel. Zeker bij zaken die ertoe deden. We kwamen wel eens gewoon bij elkaar op zondag, want dan is iedereen vrij. Dan vinden gesprekken plaats, maar dan zaten er niet alleen bestuursleden aan tafel. Daar zaten ook anderen bij die vrijwilligerswerk deden binnen de stichting en dat is zeker geen bestuursvergadering.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dan steekt het wel even nauw wat u een "bestuursvergadering" noemt. Wanneer er overleg is geweest in 2014 en 2015 over financiering vanuit het buitenland, zijn daar toen verslagen, actielijsten of hoe je het ook wilt noemen van gemaakt?

De heer **Taheri**: Van de besluiten wel, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Van de besluiten wel?

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Meneer Taheri, ik wil het met u hebben over de mogelijke beïnvloeding. Dat is het onderwerp waar deze commissie onderzoek naar doet. We hebben op de eerste verhoordag van de heer Sandee te horen gekregen dat het principe geldt "wie betaalt, die bepaalt". Wat is uw reactie daarop?

De heer **Taheri**: Absoluut niet waar.

De heer **Kuzu**: U heeft in het verleden ook nooit meegemaakt dat er door een van de financiers, zoals net is besproken, een voorwaarde is gesteld om iets te doen?

De heer **Taheri**: Nooit.

De heer **Kuzu**: Dat is nooit aan de orde geweest?

De heer **Taheri**: Nooit. Als het gaat om onze organisatie. Ik spreek niet voor anderen.

De heer **Kuzu**: Als het gaat om uw organisatie ...

De heer **Taheri**: Als het gaat om de Stichting As-Soennah: in mijn aanwezigheid als voorzitter is dat nooit het geval geweest.

De heer **Kuzu**: We hebben ook een stuk van de heer Vidino. Die komt met een andere invalshoek. Die zegt namelijk dat bedragen alleen worden toegekend aan organisaties die in hun straatje passen. Wat is uw reactie daarop?

De heer **Taheri**: Nee, ook dat is mijns inziens niet correct. Zoals ik net al tegen uw collega heb gezegd: als je naar die lijst van NRC kijkt, is het maar net wat je verstaat onder "wat in jouw straatje past". Zijn het de Marokkaanse moskeeën die in mijn straatje passen of zijn het de Turkse moskeeën?

De heer **Kuzu**: Het gaat met name om de ideologie. Zoals de heer Vidino het opschrijft, gaat het met name om ideologie.

De heer **Taheri**: Mijns inziens hebben de moskeeën allemaal dezelfde ideologie. Ik verschil daar niet van anderen.

De heer **Kuzu**: U geeft heel duidelijk aan dat hoewel er diverse malen geld uit Koeweit is ontvangen, daar op geen enkele manier voorwaarden aan zijn verbonden om iets terug te doen, door bijvoorbeeld een bepaalde gastprediker toe te laten.

De heer **Taheri**: Geen enkele.

De heer **Kuzu**: Geen enkele keer?

De heer **Taheri**: Ik kan u daar een goed voorbeeld van geven. Een van de mensen die een soort bemiddelaar van ons is geweest, hebben wij leren kennen voordat wij ook maar enige cent uit Koeweit hadden gekregen. Dus ik denk dat dat wel voor zich spreekt.

De heer **Kuzu**: Kunt u dat wat nader omschrijven?

De heer **Taheri**: De desbetreffende man was de jaren daarvoor al bij ons als gastspreker geweest tijdens de Arabischtalige conferenties. Daarna is pas het idee ontstaan om gelden aan te vragen in Koeweit. Dus van enige invloed ... Absoluut niet, nee.

De heer **Kuzu**: Dus de betrokken persoon waar we het over hebben, was al voordat er geld werd aangevraagd uit Koeweit aanwezig binnen de stichting?

De heer **Taheri**: Ja, ja. Dus het is niet zo van: we geven geld, op voorwaarde dat die en die komt. Dat is absoluut niet het geval.

De heer **Kuzu**: Welke onderwijsprogramma's worden er georganiseerd door de stichting voor kinderen en jongeren?

De heer **Taheri**: We hebben een grote onderwijsdivisie, voor kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar. Een andere afdeling is meer voor tieners, en we hebben een volwassenenafdeling binnen onze stichting.

De heer **Kuzu**: Dus een kinderafdeling, van 6 tot 12 jaar, een groep van 12 tot 18 en één voor volwassenen. Om hoeveel uur gaat het hier?

De heer **Taheri**: Plusminus vijf, zes uur per week, ongeveer.

De heer **Kuzu**: Plusminus vijf, zes uur in de week. Doordeweeks, in het weekend?

De heer **Taheri**: Zaterdag en zondag, in de weekenden.

De heer **Kuzu**: Oké. En welke inhoud komt daar aan de orde?

De heer **Taheri**: In ieder geval twee zaken die in elke moskee plaatsvinden: Koranlessen en Arabische taal. Wij hebben als stichting een soort extra les ingelast. Die kun je scharen onder een soort maatschappijleer, om moslimkinderen weerbaar te maken.

De heer **Kuzu**: Moslimkinderen weerbaar maken: kunt u uitleggen hoe u dat als organisatie precies doet?

De heer **Taheri**: Om ze veerkrachtiger te maken. Het gaat over zaken die spelen binnen de Nederlandse samenleving, die vaak over hen gaan. Dan vinden wij het heel belangrijk dat moslims daar in ieder geval wel op een juiste wijze mee omgaan.

De heer **Kuzu**: Wat bedoelt u precies met de "juiste wijze"?

De heer **Taheri**: Dat je in ieder geval handvatten meegeeft om om te gaan met -- hoe zal ik dat zeggen -- teleurstellingen, tegenslagen in de Nederlandse samenleving. Die vinden heel veel plaats. Er zijn natuurlijk heel veel problemen. Er zijn problemen waar moslimjongeren in algemene zin, maar ook jonge kinderen tegen aanlopen. Dan vinden wij het belangrijk dat wij als stichting hen daarin helpen om vooral te knokken voor hun positie hier in Nederland, mee te doen, niet op te geven, maar wel met behoud van je islamitische identiteit. Zo kun je dat zien.

De heer **Kuzu**: Hoe worden deze lessen, onderwijsprogramma's, gefinancierd?

De heer **Taheri**: Door onze eigen stichting. De ouders betalen een bijdrage.

De heer **Kuzu**: Ouders betalen een bijdrage en voor de rest wordt het gefinancierd vanuit de stichting, vanuit de giften?

De heer **Taheri**: Ja. Er komt geen enkele cent van buitenaf.

De heer **Kuzu**: Er is dus geen buitenlandse financiering waar het gaat om onderwijsprogramma's?

De heer **Taheri**: Nee.

De heer **Kuzu**: Hoe waarborgt de stichting, en met name het bestuur als eindverantwoordelijke, dat er tijdens die lessen geen zaken aan kinderen worden meegegeven die haaks staan op de democratische rechtsstaat?

De heer **Taheri**: We hebben, zoals ik al zei, als bestuur verschillende commissies. We hebben ook een onderwijscommissie waar het bestuur regelmatig mee in gesprek gaat. Je toetst wat voor mensen er voor de klas staan. Het is heel belangrijk dat zo iemand wel de Nederlandse samenleving kent.

De heer **Kuzu**: Dus alle mensen die de lessen verzorgen, kennen de Nederlandse samenleving door en door?

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: En ze weten wat wel mag en wat niet mag, kennen de grenzen van de wet en treden daar nooit buiten?

De heer **Taheri**: Nee.

De heer **Kuzu**: En dat gaat in de toekomst ook nooit gebeuren?

De heer **Taheri**: Nee, wij proberen daarover te waken. Kijk, fouten kunnen bestaan. We hebben daar tot op heden gelukkig nooit mee te maken gehad, maar wij proberen dus als bestuur daarover te waken.

De heer **Kuzu**: Wat heeft u nog meer voor beleid? Want de mensen die voor de klas staan, moeten de Nederlandse samenleving kennen en zich houden aan de regels van de rechtstaat. Zijn er nog andere zaken die u beleidsmatig vormgeeft voor die onderwijsprogramma's?

De heer **Taheri**: Wat we vaak doen, is studiedagen organiseren, ook voor onze docenten, over hoe ze met bepaalde zaken om moeten gaan, vooral vanuit pedagogisch oogpunt. Dan komt er een professional die hen dan ... Dan organiseren we een weekendje, zodat ze toch de nodige handvatten meekrijgen hoe met dat soort zaken om te gaan.

De heer **Kuzu**: We hebben net een heel blokje gehad over de buitenlandse financiering. Kunt u aangeven of naast de financiering ook geen immateriële zaken ter facilitatie worden aangeboden voor die onderwijsprogramma's? Dan kunnen we het hebben over boeken, over vertalingen van boeken, of over personen die conferenties en studiedagen organiseren.

De heer **Taheri**: Nee. Wij proberen zelf daarin te voorzien, door zelf boeken te schrijven en te drukken, en noem maar op. Soms moet je een beroep doen op een boek dat je niet zelf hebt gedrukt of wat dan ook, maar ook daar wordt de nodige aandacht aan besteed, dat er geen zaken in staan die niet kunnen of niet binnen de kaders van de Nederlandse wet passen.

De heer **Kuzu**: Dus er komt zowel materieel als immaterieel geen enkele cent vanuit het buitenland voor de onderwijsprogramma's?

De heer **Taheri**: Nee, nee.

De heer **Kuzu**: De voorbeelden die we net hadden, over de boeken, gingen met name over korans en vertalingen van de Koran, waar buitenlandse financiering voor was. Die werden niet gebruikt voor deze lessen?

De heer **Taheri**: Kunt u de vraag misschien een keer herhalen?

De heer **Kuzu**: De korans die in het buitenland waren gedrukt door middel van financiering uit Koeweit en het boek over het leven van de profeet na de aanslagen op Charlie Hebdo, zoals u net heeft beschreven, zijn dus niet gebruikt tijdens de onderwijsprogramma's?

De heer **Taheri**: Nee, beide boeken zijn onze eigen boeken. Die zijn door ons ontwikkeld. Die zijn door ons vertaald. Die zijn hier in Nederland vertaald.

De heer **Kuzu**: En gefinancierd?

De heer **Taheri**: Alleen de financiering ... Ook zelf gefinancierd. Alleen als het gaat om boeken die wij gratis hebben weggegeven: die zijn wel gefinancierd.

De heer **Kuzu**: En die zijn niet gebruikt tijdens de onderwijsprogramma's?

De heer **Taheri**: Nee. Nee, die boeken niet, nee.

De heer **Kuzu**: Ik wil nu overgaan op de relatie die uw organisatie, de stichting As-Soennah, had met imam Fawaz. Hoe zou u uw relatie met hem typeren?

De heer **Taheri**: Ja. Ik wil daar heel graag antwoord op geven. Ik wil toch wel een belangrijk punt ... Als het gaat om kinderonderwijs, informeel onderwijs, begin ik me echt zorgen te maken over uitspraken die er afgelopen week zijn gedaan als het gaat om moslimkinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar.

De heer **Kuzu**: Is dat een opmerking in algemene zin, of is dat een zorg ...

De heer **Taheri**: Nee, in algemene zin. Want we hebben het over burgers, keurige burgers, ouders, die alle vertrouwen hebben in islamitische organisaties en hun kinderen daarnaartoe brengen, duizenden jongeren waar het heel goed mee gaat en waarmee geen problemen ontstaan. Er kunnen zich zaken voordoen. Dat zijn incidenten. Maar ik vind het heel kwalijk dat mensen die zich onderzoeker noemen, of wat dan ook, hier moslimkinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar gaan demoniseren. Ik vind dat een hele kwalijke ontwikkeling. Ik heb ook in mijn contacten afgelopen dagen ...

De heer **Kuzu**: Dan refereert u aan de uitspraken van de heer Schoof van de AIVD?

De heer **Taheri**: Ook. Maar ik ken meerdere mensen die dit soort uitspraken ...

De heer **Kuzu**: Meneer Taheri, dit punt staat genoteerd. Dan wil ik toch even terugkomen op de vraag die ik u net stelde over uw relatie met de heer Fawaz. Die is in 1993 naar Nederland gekomen en is prediker geweest bij de As-Soennah moskee. U trad in 2002 toe tot het bestuur. Hoe zou u uw relatie met hem in die eerste periode omschrijven?

De heer **Taheri**: Als het gaat om de heer Fawaz, die, zoals u weet ...

De heer **Kuzu**: Heel nadrukkelijk: eerst de periode 2002 tot en met 2012.

De heer **Taheri**: Als het gaat om de heer Fawaz: zoals u weet, is hij al geruime tijd niet meer werkzaam bij ons. We zijn na een conflict uit elkaar gegaan en ik vind het niet netjes en niet chic om nu over ex-werknemers te praten.

De heer **Kuzu**: Alhoewel het wel zo is dat deze imam werkzaam is geweest bij uw organisatie. Er is ook veel over geschreven en er is ook veel over gezegd. Toch is het zo dat we daar een aantal vragen over hebben, omdat van de heer Fawaz wordt gezegd dat hij vanaf het allereerste moment dat hij actief was in de moskee -- dit heb ik uit de krant -- moslimjongeren gedrogeerd zou hebben met intolerant salafisme. Wat vindt u van die uitspraken?

De heer **Taheri**: Zoals ik al zei: ik vind het niet netjes ... De uitspraak klopt niet, dat kan ik u wel zeggen, ondanks dat we geen vrienden zijn. Dat soort uitspraken die over hem zijn gedaan, kloppen niet. Maar als het gaat om de relatie en waarom we uit elkaar zijn gegaan en dat soort zaken: daar wil ik me op dit moment niet over... Ik vind het niet netjes om het te hebben over ex-werknemers, die zich nu niet kunnen verdedigen.

De heer **Kuzu**: Dat is de enige reden waarom u daar niets over wilt zeggen?

De heer **Taheri**: Ja. Dat is de enige reden, ja.

De heer **Kuzu**: Omdat het een ex-werknemer betreft?

De heer **Taheri**: Ja. Ja.

De heer **Kuzu**: Laten we dan overgaan naar een huidige werknemer. Dat is imam Aboe Ismail. Ook hiervan wordt aangegeven ... De heer Schoof sprak ook over façadepolitiek, namelijk dat organisaties naar buiten toe een heel ander gezicht hebben dan naar binnen toe. Wat is uw reactie over het algemeen op die opmerking van de heer Schoof?

De heer **Taheri**: Ja, ik heb het ook aangehoord.

De heer **Kuzu**: Wat vindt u daarvan?

De heer **Taheri**: Ik wil daar mijn mening over geven, wat ik daarvan vind. Maar het feit dat de heer Aboe Ismail een werknemer van ons is, klopt niet.

De heer **Kuzu**: Dan corrigeren we dat.

De heer **Taheri**: Hij is een van de vrijwilligers binnen onze stichting, maar hij is geen werknemer.

De heer **Kuzu**: Een vrijwilliger binnen de stichting, maar ook ...

De heer **Taheri**: Die in het verleden ook in het bestuur heeft gezeten en die nu anderhalf à twee jaar niet meer in het bestuur zit.

De heer **Kuzu**: Wel predikt?

De heer **Taheri**: Wel predikt, jazeker wel, ja.

De heer **Kuzu**: Dat doet hij op vrijwillige basis?

De heer **Taheri**: Ja, dat doet hij allemaal op vrijwillige basis, ja. En uw vraag was?

De heer **Kuzu**: De vraag was: wat vindt u van de opmerking ...

De heer **Taheri**: De façadepolitiek.

De heer **Kuzu**: ... over façadepolitiek van de heer Schoof?

De heer **Taheri**: Dan zie je dat we helaas eigenlijk in twee werelden leven. Als ik dat soort uitspraken hoor ... Iemand, wie dan ook, zegt: er wordt façadepolitiek verricht. Dan ken je de gemeenschap niet goed, dan heb je heel weinig informatie over hoe dat in z'n werk gaat. Ik kan u één ding vertellen. Als binnen de moslimgemeenschap een religieuze leider, een imam of een vertegenwoordiger van een islamitische organisatie -- alles staat of valt met zijn status en zijn waarachtigheid -- iets zou doen, dus intern a zeggen en buiten b zeggen, dan is dat het einde van zo'n preker. Want de moslimjongeren vandaag de dag zijn heel kritisch: naar zichzelf, naar de overheid en naar de samenleving, maar ook naar de religieuze leiders. Dus op het moment dat een imam zich zo voordoet, wat wij in het Arabisch "munafiq" noemen, dus zoiets als "hypocriet" -- "intern vertel je ons dit, naar buiten vertel je ons iets anders" -- kan ik vertellen dat dat het einde kan betekenen van de carrière van zo'n imam of zo'n bestuurder. Er is niemand die je nog serieus neemt.

De heer **Kuzu**: Dus wat u eigenlijk zegt is: in wat de heer Schoof hier aan de commissie heeft verteld, kan ik mij absoluut niet vinden.

De heer **Taheri**: Als het gaat om onze organisatie ...

De heer **Kuzu**: Waar het gaat om de As-Soennah.

De heer **Taheri**: Om de As-Soennah en onze medewerkers, onze vrijwilligers: er vindt absoluut, maar dan ook absoluut geen façadepolitiek plaats.

De heer **Kuzu**: Over de gastpredikers, meneer Taheri. Wie besluit welke gastpredikers er komen? U heeft daar net al het een en ander over gezegd, maar wie besluit of gastpredikers in de As-Soennah moskee mogen prediken of niet?

De heer **Taheri**: Dat doet het bestuur, gezamenlijk met onze religieuze commissie.

De heer **Kuzu**: Het bestuur en de religieuze commissie doen dat. En besluiten die gastpredikers uit zichzelf te komen?

De heer **Taheri**: Nee. Wat wij doen ... Je behandelt een bepaald thema en dan ga je kijken: wiens specialiteit is dat? Dan ga je naar de desbetreffende personen kijken: wie zou dat kunnen zijn?

De heer **Kuzu**: En daarover wordt het gesprek aangegaan met iemand van het bestuur of iemand van de religieuze commissie?

De heer **Taheri**: Gezamenlijk, dat gaat gezamenlijk.

De heer **Kuzu**: Gezamenlijk.

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Gezamenlijk met het bestuur en de religieuze commissie. Kunt u als bestuur of als religieuze commissie dan ook ingrijpen op het moment dat er zaken zijn die niet stroken met de rechtsstaat in Nederland?

De heer **Taheri**: Jazeker wel.

De heer **Kuzu**: Heeft u dat in het verleden weleens gedaan?

De heer **Taheri**: Dat kan ik mij niet herinneren, dat dat heeft plaatsgevonden. Wat wij wel doen, of in ieder geval namens ons de religieuze commissie, is op het moment dat er een gastspreker is, met hem in gesprek gaan: over het thema natuurlijk waarover we het willen hebben en ook over zaken die eventueel niet wenselijk zijn hier in Nederland. Dat proberen we wel te doen.

De heer **Kuzu**: Kent u imam Alawi?

De heer **Taheri**: Alawi?

De heer **Kuzu**: Ja. Een imam die België niet meer in mocht vanwege een veroordeling. Iemand die op dit moment in Den Haag woont.

De heer **Taheri**: Alawi. Ja, die hebben wij ook ...

De heer **Kuzu**: Heeft hij zich ooit aangeboden als gastspreker?

De heer **Taheri**: Nee, nooit. Hij heeft zich nooit aangeboden. We hebben hem ook nooit een podium gegeven. Het is ook weer iets van de media. Die man is groter gemaakt dan hij is. Al zouden we hem willen hebben, die man is niet kundig genoeg om hem te laten preken binnen onze organisatie.

De heer **Kuzu**: Maar u heeft hem als bestuur nooit geweigerd?

De heer **Taheri**: Geweigerd niet, nee.

De heer **Kuzu**: Hij heeft zich wel aangeboden, of ook niet?

De heer **Taheri**: Nee, nee.

De heer **Kuzu**: Hij heeft zich nooit aangeboden?

De heer **Taheri**: Nee, nee. Hij weet hoe wij erin staan.

De heer **Kuzu**: Hij weet hoe het bestuur van de As-Soennah erin staat, dus hij biedt zichzelf niet aan?

De heer **Taheri**: Ja. We hebben hem nooit gevraagd en hij heeft zichzelf ook nog nooit aangemeld om te mogen preken binnen de moskee.

De heer **Kuzu**: Een volgende persoon. Kent u sjeik Abdullah Al Olbeid uit Saudi-Arabië?

De heer **Taheri**: Sjeik Olbeid ...

De heer **Kuzu**: Abdullah Al Olbeid. In februari 2018 zou hij naar de As-Soennah moskee zijn gekomen.

De heer **Taheri**: Ja, ja, ja. Ik ken hem niet, maar hij is bij ons ...

De heer **Kuzu**: Langsgekomen.

De heer **Taheri**: Langsgekomen, ja.

De heer **Kuzu**: Weet u wat het doel was van zijn bezoek?

De heer **Taheri**: Ja. Dat heb ik via de religieuze commissie gekregen. Je hebt sjeik Al-Sheikh, iemand die gespecialiseerd is in de islamitische kennis, maar hij was een Koranwetenschapper.

De heer **Kuzu**: Hij was een Koranwetenschapper.

De heer **Taheri**: Wat zegt u?

De heer **Kuzu**: Hij was een Koranwetenschapper. En wat was het doel van zijn bezoek aan de As-Soennah moskee?

De heer **Taheri**: Nou, zoals u weet zijn er verschillende Koranstijlen, -recitaties. Hij wilde de mensen daar het een en ander over vertellen. Het was dus geen religieuze lezing of preek.

De heer **Kuzu**: Dus het is niet zo dat hij langskwam om te kijken of er voldoende Korankennis aanwezig was bij de As-Soennah moskee?

De heer **Taheri**: Nee, die is er. Daar hebben we hem niet voor nodig.

De heer **Kuzu**: Het ging over de manier waarop de Koran gereciteerd wordt.

De heer **Taheri**: Gereciteerd wordt, ja.

De heer **Kuzu**: De stijlen van de Koranrecitaties.

De heer **Taheri**: De verschillende Koranstijlen, ja. Ook dat is weer een vak op zich.

De heer **Kuzu**: Kent u de predikers Adnan Arour en Mohammed Arifi?

De heer **Taheri**: Die ken ik, ja.

De heer **Kuzu**: Zijn dat ook predikers of sprekers geweest in de As-Soennah moskee?

De heer **Taheri**: Die zijn in het verleden in de As-Soennah moskee geweest, ja.

De heer **Kuzu**: In het verleden?

De heer **Taheri**: In het verleden, ja.

De heer **Kuzu**: Weet u nog wanneer dat was?

De heer **Taheri**: De ander was ver voor mijn tijd, die sjeik Adnan.

De heer **Kuzu**: Ver voor uw tijd ...

De heer **Taheri**: Ja, ver voor mijn tijd.

De heer **Kuzu**: ... dus van voor 2002?

De heer **Taheri**: Ja, ja. Volgens mij wel, ja.

De heer **Kuzu**: En Mohammed Arifi? Wanneer was hij er?

De heer **Taheri**: Die is, als ik het me goed herinner, bij de opening van onze stichting ... van de nieuwe moskee geweest. Dat was, en dat weet ik nog wel goed, in december 2011.

De heer **Kuzu**: December 2011.

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Dat was de laatste keer dat hij in de moskee ...

De heer **Taheri**: Ja. Niet op onze uitnodiging. Hij was hier in Nederland ...

De heer **Kuzu**: In december 2011.

De heer **Taheri**: Ja. Hij was hier door een andere organisatie uitgenodigd en hij heeft onze moskee bezocht. Hij heeft een korte lezing gehouden en daarna is hij weer vertrokken.

De heer **Kuzu**: En Adnan Arour was voor 2002 betrokken bij de As-Soennah moskee.

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Want hij was in die tijd ook adviseur van de As-Soennah over theologische vraagstukken. Klopt dat?

De heer **Taheri**: Nee, niet dat ik weet.

De heer **Kuzu**: Dat klopt niet?

De heer **Taheri**: Nee, nee. Ik weet wel dat hij weleens kwam, maar naar mijn weten -- het is dus voor mijn tijd -- is hij nooit een adviseur geweest van de stichting.

De heer **Kuzu**: Heeft u deze personen later nog gevolgd wat betreft de uitspraken die ze hebben gedaan? Ze zouden oproepen tot deelname aan de strijd van ISIS, Daesh.

De heer **Taheri**: Ik heb ze zelf niet gevolgd. U noemt twee namen van de duizenden moslimgeleerden die er zijn in de islamitische wereld. Ik heb ze niet gevolgd.

De heer **Kuzu**: Dus u kent deze uitspraken van deze predikers niet?

De heer **Taheri**: Nee, die komen mij niet bekend voor. Ze roepen op tot?

De heer **Kuzu**: Tot gewapende strijd van ISIS, Daesh.

De heer **Taheri**: Nee. Ik ben daar niet bekend mee, nee, nee, nee.

De heer **Kuzu**: Dan hebben we journalist Maarten Zeegers, die een boek heeft geschreven.

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Hij heeft ook een tijdje in de buurt Transvaal gewoond.

De heer **Taheri**: Ja.

De heer **Kuzu**: Was hij ook regelmatig bezoeker van de As-Soennah moskee?

De heer **Taheri**: Het grappige is dat we dat achteraf hebben vernomen, nadat hij dat bekend had gemaakt.

De heer **Kuzu**: U heeft dat achteraf vernomen? Dus u heeft hem nooit ontmoet?

De heer **Taheri**: Ik zal hem best wel ontmoet hebben. Maar ja, we krijgen zo veel mensen over de vloer ... Achteraf hoorde ik dat hij onze moskee regelmatig heeft bezocht.

De heer **Kuzu**: Hij schrijft in zijn boek dat er workshops werden georganiseerd onder het motto "ik ga op jihad en ik neem mee ...".

De heer **Taheri**: Ik ga op jihad en?

De heer **Kuzu**: En ik neem mee, puntje, puntje, puntje.

De heer **Taheri**: Nee, ik zou ...

De heer **Kuzu**: Die zijn nooit georganiseerd bij de As-Soennah moskee?

De heer **Taheri**: Nee. Zoals u het nu vertelt, nee, absoluut niet, nee.

De heer **Kuzu**: Het is een citaat van de heer Zeegers.

De heer **Taheri**: Nee, absoluut niet.

De heer **Kuzu**: Dus dat soort workshops over hoe je de gewapende strijd zou moeten voeren, is ...

De heer **Taheri**: Absoluut niet, absoluut niet. Als het gaat om de jihad ... Dat is een heel belangrijk punt. Kijk, "jihad" heeft een scala aan betekenissen.

De heer **Kuzu**: Ik citeer alleen maar, dus.

De heer **Taheri**: Ja. Nee, dat kan absoluut niet kloppen.

De heer **Kuzu**: Mensen die geïnteresseerd zijn in de theologische discussie ... Daar hebben we op dit moment minder tijd voor, dus ik ga weer naar mijn collega.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Meneer Taheri, ik wil met u gaan naar mogelijke maatregelen. In de afgelopen tijd is er wel gekeken of er een vorm van convenant moet komen als het gaat om buitenlandse financiering. Dat is uiteindelijk niet gelukt.

De heer **Taheri**: Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Kunt u aangeven waaraan dat lag?

De heer **Taheri**: Ik heb ... Tenminste, ik ... Wij hebben namens SIOR Haaglanden -- dat is een koepelorganisatie in de regio Haaglanden -- deelgenomen aan de gesprekken. De gesprekken werden altijd door de voorzitter gedaan. Ik ging weleens mee. Als hij niet kon, dan ging de woordvoerder of ik. Ik ben wel bij het eerste gesprek over het convenant geweest. Dat was in aanwezigheid van toenmalig minister Van der Steur en minister Asscher. Daar zaten volgens mij alle islamitische koepelorganisaties aan tafel. Toen is het voorstel gedaan om een convenant in het leven te roepen. Wat ik me nog kan herinneren, is dat alle maar dan ook alle organisaties die daar aanwezig waren, inclusief CMO, dat door meerdere mensen was vertegenwoordigd, tegen hebben gestemd. Dus in tegenstelling tot wat ik van de week hier heb gehoord, dat CMO mee wilde doen. Dat beeld klopt niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: We hebben vanochtend nog van de heer Bouharrou gehoord dat de regionale koepels Rijnmond en Haaglanden niet mee wilden doen.

De heer **Taheri**: Nee. Het waren: CMO, SIOR Haaglanden, SMBZ -- dat is een koepelorganisatie van Brabantse en Zeeuwse moskeeën -- en SPIOR, die meer dan 70 organisaties vertegenwoordigt.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Het klopt dus dat de koepel Haaglanden, waar As-Soennah bij aangesloten is of lid van is, dat convenant niet wilde.

De heer **Taheri**: Nee, niet op die manier. We wilden meewerken, maar niet op die manier: selectief en alleen op de moslimgemeenschap van toepassing.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Zijn die koepels sindsdien nog bij elkaar gekomen om te kijken of het alsnog zou kunnen slagen?

De heer **Taheri**: Sommige wel. Wij willen natuurlijk ook transparantie. Niemand wil beïnvloeding van buitenaf. Dus als koepels staan we er wel voor open.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar hoe zou dat dan geregeld moeten worden?

De heer **Taheri**: Daar zou de moslimgemeenschap zelf een grote rol in moeten spelen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar dat was toch ook de bedoeling van het convenant?

De heer **Taheri**: Nee. Het feit al dat het alleen op de moslimgemeenschap van toepassing zou zijn, heeft iedereen vanaf het eerste minuut gelijk afgewezen. Iedereen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U zegt zelf: de moslimgemeenschap zou het zelf moeten regelen.

De heer **Taheri**: Ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat was volgens mij de bedoeling van het convenant. Maar u was toch tegenstander van het convenant.

De heer **Taheri**: Ja, omdat wij daar geen zeggenschap over hadden. Wij wilden dat de moslimgemeenschap zelf met ideeën zou komen, en die waren er, om tot een oplossing te komen om die ongewenste beïnvloeding tegen te houden.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar die ideeën hebben nog niet geleid tot iets concreets?

De heer **Taheri**: Nee. We hebben daarna nog ... Na het eerste gesprek zijn er vele gesprekken geweest, die eigenlijk op niks zijn uitgelopen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Uit uw vorige zin, uit de bijzin, leid ik eigenlijk af dat u wel vindt dat er ongewenste beïnvloeding is.

De heer **Taheri**: Nee. Als die er zou zijn ... Wat ik zei -- u moet goed naar mij luisteren -- is dat iedereen het erover eens is dat we geen gewenste beïnvloeding moeten hebben uit het Oosten of het Westen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ongewenste beïnvloeding.

De heer **Taheri**: Sorry, ongewenste beïnvloeding.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Wat vindt u dan ongewenst? Wat is voor u ongewenste beïnvloeding?

De heer **Taheri**: Op het moment dat iemand die iets geeft eisen gaat stellen. Dat is voor mij ongewenst.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar kleurt u dat eens wat in. Waar moet ik dan aan denken? Als het antidemocratisch is, of antirechtsstatelijk, of ...?

De heer **Taheri**: Alles wat ingaat tegen de Nederlandse wetgeving. Ikzelf ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar ook normen en waarden?

De heer **Taheri**: Ik spreek nu voor mezelf, ik zou niet eens willen dat een ander voor mij gaat bepalen, want ik leef hier in Nederland en ik weet wat goed is en wat niet goed is voor onze samenleving. Het moet niet zo zijn dat een ander voor mij, of voor ons in dezen, moet gaan bepalen hoe wij ons moeten gedragen of hoe wij moeten handelen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u heeft het over de Nederlandse wetgeving. Dat geldt dus ook voor de Nederlandse normen en waarden? Daar mag het niet tegen ingaan?

De heer **Taheri**: Ja, zeker. Waarom niet? We leven gelukkig in een rechtsstaat, dus ik bepaal niet wat normen en waarden zijn. Maar op het moment dat ik het niet met u eens ben of u niet met mij, dan zouden we daar werk van kunnen maken. Maar in principe moeten we rekening met elkaar houden om gezamenlijk op te trekken en te proberen een samenleving te creëren met respect voor elkaar. Dan hoeven we het niet altijd met elkaar eens te zijn.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U verwijst de hele tijd naar wet- en regelgeving. In de wet staat niet dat wij het gebruikelijk vinden dat mannen ook vrouwen een hand geven, maar dat behoort wel tot de normen en waarden van Nederland.

De heer **Taheri**: Ik vind dat er in Nederland ruimte moet zijn, en die is er. Als iemand besluit om geen hand te geven, heeft hij dat recht.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dat gaat niet in tegen de Nederlandse normen en waarden?

De heer **Taheri**: Vind ik niet, want ook wij maken onderdeel uit van de Nederlandse samenleving en ook wij creëren de normen en waarden die er vandaag de dag in Nederland zijn. De normen en waarden in de jaren veertig, vijftig en zestig zijn misschien ook niet de normen en waarden die nu gelden. Dus wij als samenleving, moslim en niet-moslim, creëren gezamenlijk een samenleving. Dan hoef je het niet altijd met elkaar eens te zijn.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u vindt het dus te verdedigen dat mannen vrouwen geen hand geven.

De heer **Taheri**: Als mensen daar waarde aan hechten, moet dat kunnen in Nederland, vind ik, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik kom nog eventjes terug op het convenant.

De heer **Taheri**: En hetzelfde geldt voor vrouwen. Iets wat nu heel actueel is, bijvoorbeeld wat ze mogen dragen. Dat is ook een issue dat vandaag de dag leeft en ook voor heel veel onrust heeft gezorgd omdat de overheid ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar mijn vraag ging daar niet over.

De heer **Taheri**: ... bepaalt ... Dat is ook een vorm van inmenging.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Mijn vraag ging daar niet over. Ik wil toe naar een andere vervolgvraag, over het convenant: wie waren nu expliciet tegen het convenant? Waren dat alle organisaties die ...

De heer **Taheri**: Alle organisaties die toen aan tafel zaten, waren tegen. Allemaal, inclusief CMO, dat toen met meerdere vertegenwoordigers aan tafel zat. We hebben daarna ook met ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ook de Raad van Marokkaanse Moskeeën?

De heer **Taheri**: Nee. Dat was de enige organisatie ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dus niet alle organisaties?

De heer **Taheri**: Ja. Misschien een heel belangrijk punt als het gaat om het convenant en die koepelorganisaties, namelijk waarom wij als SIOR Haaglanden niet mee wilden werken. Wij hebben toen gezegd: hoe kan je nou transparantie eisen als je zelf als organisatie niet transparant bent? Wij hebben gezegd: we gaan proberen in oplossingen te denken. Wij, die zogenaamde vertegenwoordigers van de moslimgemeenschap, hebben gezegd dat wij als koepelorganisaties een landkaart gingen maken: met wie

hebben we te maken, wie zijn de vertegenwoordigers van de moslimgemeenschap, wie vertegenwoordigen ze eigenlijk werkelijk? Daar wilde men niet op ingaan. Daar is het eigenlijk een beetje misgegaan tussen alle islamitische organisaties en RMMN. Wij wilden eerst als koepelorganisaties zelf transparant zijn: wie zijn wij, wie vertegenwoordigen wij echt? Als dat duidelijk was, zouden we erna gaan kijken: hoe kunnen we de aangesloten leden ook transparant maken? Dat is tot op heden nog steeds niet duidelijk.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik kom zo nog wel even terug op die transparantie. Welke contacten heeft de As-Soennah moskee met andere moskeeën in Den Haag?

De heer **Taheri**: We hebben contacten met alle moskeeën in Den Haag.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ook met de Quba-moskee?

De heer **Taheri**: Die kennen wij ook, ja. Zeker, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Wat is dat contact? Wat houdt dat in?

De heer **Taheri**: Contact zoals we contact hebben met andere moskeeën. Er is niet een specifieke samenwerking of een uitwisseling of wat dan ook. Dat is er absoluut niet. We hebben in Den Haag ook een koepel ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Uw voormalige imam Fawaz is daar natuurlijk naartoe gegaan.

De heer **Taheri**: Nou, wat ik heb begrepen, is dat hij, nadat hij bij ons is weggegaan, daar een aantal keer heeft gepredikt, ja. Dat heb ik ook vernomen, ja.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u heeft dus wel contacten met de Quba-moskee. Ook met de Qanitoen-moskee?

De heer **Taheri**: Met de?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Qanitoen?

De heer **Taheri**: Qanitoen, Qanitoen ... wie is dat ook alweer? O, die! Ik moest even denken wie. Nou, dat is geen moskee, dat is een stichting.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Daar heeft u ook contact mee.

De heer **Taheri**: Nee, nee. Dat zeg ik niet. U legt me woorden in de mond.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee, dat is een vraag.

De heer **Taheri**: Nee. Ik heb met Quba contact zoals ik met alle Haagse moskeeën contact heb en met andere moskeeën buiten Den Haag. Met Qanitoen is geen enige vorm van ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ook als daar ...

De heer **Taheri**: Ook geen contact.

Mevrouw **Aukje de Vries**: ... imam Fawaz als prediker is, vindt u dat geen reden om te zeggen "daar wil ik geen contact mee hebben"?

De heer **Taheri**: Ik heb nooit contact gehad met stichting Qanitoen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee, ik had het over Quba.

De heer **Taheri**: Nee, nee, nee. Waarom?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Verwerpt u de ideologie van Fawaz Jneid?

De heer **Taheri**: Ik moet u het antwoord schuldig blijven. Ik ga hier geen uitspraken doen over ex-werknemers.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik heb het niet over hem als persoon, ik heb het over de uitspraken die hij doet. Vindt u dat wel of niet wenselijk?

De heer **Taheri**: Je kan een boodschap op verschillende manieren doen. Je kan zeggen: misschien is zijn ... Je zal voorbeelden moeten aanhalen, maar het hoeft niet altijd mijn mening te zijn wat hij ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar op zich vindt u ... De boodschap zou kunnen, maar de vorm vindt u niet goed? Heeft u het over de vorm?

De heer **Taheri**: Welke boodschap bedoelt u precies?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Hij heeft volgens mij nogal wat uitspraken gedaan in het verleden over vrouwen en hoe je daarmee moet omgaan.

De heer **Taheri**: Ik weet niet precies wat u bedoelt, maar in ieder geval ... Ik ga liever zelf over mijn antwoorden of hoe ik een boodschap verkondig. Deze vraag voegt weinig toe aan mijn relatie met hem.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik heb het niet over de relatie met hem. Ik vraag of u bepaalde ideeën of gedachtegoed ondersteunt, ja of nee.

De heer **Taheri**: Nee, ik vind dat niet ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik vind het wel van belang van u te weten of u het gedachtegoed ondersteunt, ja of nee.

De heer **Taheri**: ... relevant. De man is nu al geruime tijd weg.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ik heb het niet over de persoon. Ik heb het over het gedachtegoed.

De heer **Taheri**: Ja, wat is dat gedachtegoed?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nou, bijvoorbeeld dat je vrouwen wel een tik mag geven; een aantal van dat soort uitspraken.

De heer **Taheri**: Nee, ik vind dat niet. Als hij zegt -- dat zijn uw woorden -- "je mag een vrouw een tik geven", dan ben ik het daar niet mee eens.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Heeft As-Soennah contacten met Hizb ut-Tahir?
Waarschijnlijk spreek ik het niet helemaal goed niet.

De heer **Taheri**: Hizb ut-Tahir. Ja, die ken ik. Er is geen samenwerking, uitwisseling of wat dan ook.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Ze demonstreren wel voor de As-Soennah moskee?

De heer **Taheri**: Nee.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Nee?

De heer **Taheri**: Nee, klopt niet.

Mevrouw **Aukje de Vries**: U heeft aangegeven dat u transparant en open wilt zijn. U heeft echter ook in de krant aangegeven, in datzelfde artikel, "ik doe op verzoek van de advocaten geen mededelingen over bedragen en dat soort zaken en ook niet over waar ze vandaan komen". Eigenlijk moest de ondervraging hier eraan te pas komen om te zorgen dat een heleboel namen en bedragen wel naar voren komen. Hoe moet ik dat met elkaar rijmen?

De heer **Taheri**: Ik vind dat geen zaken om met de media te delen. Over transparantie gesproken: wij geven elk jaar onze achterban tijdens de ramadan een totaaloverzicht. Ook al zijn we geen vereniging maar een stichting, vinden we het toch belangrijk om in ieder geval de achterban daarvan op de hoogte te brengen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar wat zou er op tegen zijn om het open en transparant te melden, terwijl er een hele discussie in de samenleving is over die financiering?

De heer **Taheri**: We hebben het ook open en transparant gemeld bij de instanties waar het om gaat.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Zoals?

De heer **Taheri**: Nou, de banken, de Belastingdienst. Ik heb bijvoorbeeld na die Nieuwsuuruitzending een gesprek gehad -- zelf aangevraagd -- met onze burgemeester, mevrouw Krikke, die vanmiddag aan het woord komt, met de hoofdofficier van justitie en de politiechef. Ik heb gezegd: hier gaat het om. Ik ben er toen met een aantal bestuursleden geweest. We zijn daar heel transparant in geweest: dit zijn de bedragen, dit zijn de organisaties die hebben gedoneerd en dit zijn de activiteiten die met die gelden zijn ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u heeft zelf aangegeven, bijvoorbeeld over die 2,1 miljoen: ik kan niet aangeven wat dat precies voor organisatie is.

De heer **Taheri**: Nee, maar dat heb ik ook voordat ik hier kwam duidelijk gemeld. De advocaat van de stichting heeft dat ook heel duidelijk meegedeeld. We zijn open en transparant. We hebben mensen binnen onze organisatie die tot op de laatste cent daarover informatie kunnen geven. Maar blijkbaar wilde de commissie dat niet. Die wilde mij hebben. Ik zei: dat is prima, maar houd er rekening mee ... Ik heb dat zelfs in de laatste mailwisseling met de griffier ook meegedeeld: ik kom, ik vraag informatie op - tot nu toe had ik daar geen toegang toe, maar ik vraag het aan de stichting - maar verwacht niet van mij dat ik tot op de laatste cent tekst en uitleg kan geven.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar het gaat er wel om dat u eindverantwoordelijk bent voor de stichting. U heeft een bedrag van 2,1 miljoen. Dat is toch niet iets wat je dagelijks op je rekening krijgt. Dan is het toch niet zo raar om te vragen waar dat vandaan komt als u zelf aangeeft "ik wil open en transparant zijn"?

De heer **Taheri**: De vraag is ook niet raar. Ik heb ook niet gezegd dat ik de vraag raar vind. Die is absoluut niet raar.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar u weet niet waar het geld vandaan komt, terwijl u aangeeft "ik wil open en transparant zijn"?

De heer **Taheri**: De stichting is daar juist wel open en transparant in. U heeft de stukken gekregen. U kan nog meer stukken opvragen. De mensen die er wel precies kennis van hebben, zouden u daar tekst en uitleg over kunnen geven. Dat kan altijd nog.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Deponeert u de jaarlijkse stukken van de As-Soennah Holding BV bij de Kamer van Koophandel?

De heer **Taheri**: Dat antwoord moet ik u schuldig blijven. Dat zou ik echt met de advocaat moeten ... Volgens mij niet. Sinds de tijdelijke ontheffing heeft plaatsgevonden, is dat volgens mij niet gebeurd. Maar ik weet het niet zeker.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maakt het bestuur de jaarstukken van de stichting wel openbaar?

De heer **Taheri**: Nu niet, nu we die anbiestatus niet meer hebben. Maar normaal gesproken zou je dat wel moeten doen als je beschikt over een anbiestatus.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar dat zou u ook uit zichzelf kunnen doen, natuurlijk. U zegt: ik wil open en transparant zijn. Dan hoeft het niet afhankelijk te zijn van een anbiestatus.

De heer **Taheri**: Ja, ja. Op het moment dat je dat niet doet, wil dat niet zeggen dat je niet transparant bent. Het feit dat ik het niet met de media wilde delen ... Ik ben wel open en transparant, maar niet iedereen hoeft dat te weten. De instanties ...

Mevrouw **Aukje de Vries**: Maar wat houdt "open en transparant" dan voor u in?

De heer **Taheri**: Wat zegt u?

Mevrouw **Aukje de Vries**: Wat houdt "open en transparant" dan voor u in?

De heer **Taheri**: Voor mij is dat als je niks te verbergen hebt. De stichting As-Soennah heeft daar niks in te verbergen.

Mevrouw **Aukje de Vries**: Dan is er toch ook niks op tegen om gewoon je jaarstukken publiek te maken?

De heer **Taheri**: Ja, dat zou kunnen. Misschien is het wel gedaan, hoor. Ik weet het niet. Ik heb ook gezegd: ik weet het niet zeker.

De **voorzitter**: Meneer Taheri, ik heb nog twee vragen. U wilde steeds niet reflecteren op Fawaz Jneid, omdat dat een oud-werknemer was. Maar goed, wij hebben hier een openbaar verhoor en ik denk dat wij gerechtigd zijn om daar toch vragen over te stellen. Ik ben toch benieuwd naar die relatie. Hij is uiteindelijk vertrokken in 2012. Waarom was dat?

De heer **Taheri**: Toen we intern een conflict hadden. Naar aanleiding daarvan heeft hij een hele rechtszaak tegen ons aangespannen, die wij uiteindelijk hebben gewonnen. Sindsdien zijn we uit elkaar.

De **voorzitter**: Een conflict.

De heer **Taheri**: Wat zegt u?

De **voorzitter**: Een conflict.

De heer **Taheri**: Een conflict, ja. Een werkgever-werknemersconflict, kun je het noemen.

De **voorzitter**: Waar ging dat conflict over?

De heer **Taheri**: Het ging niet over beïnvloeding of ik weet niet wat voor opmerking u maakte. Het was gewoon een conflict over wie eindverantwoordelijk was binnen de stichting; zo kunt u dat zien.

De **voorzitter**: Ging dat ook over het sluiten van religieuze huwelijken?

De heer **Taheri**: Nee, daarop is het niet misgegaan. Nee, dat is niet de reden dat we uit elkaar zijn gegaan.

De **voorzitter**: En wat vindt u van het sluiten van religieuze huwelijken, illegale religieuze huwelijken?

De heer **Taheri**: Illegaal daar zijn we tegen. Dat is iets islamitisch, dat kun je niet ontkennen. Maar de wet in Nederland schrijft nu eenmaal voor dat je eerst bij burgerzaken als gehuwd ingeschreven moet staan. Daarna kun je alsnog islamitisch huwen. Op het moment dat het niet in die volgorde gebeurt, treden wij op als bestuur.

De **voorzitter**: En dan is het illegaal. We kunnen dus vaststellen dat u daar anders over denkt dan Fawaz Jneid.

De heer **Taheri**: Ja, zeer zeker.

De **voorzitter**: Helder. Is de heer Fawaz Jneid na 2012 nog actief geweest binnen de As-Soennah moskee?

De heer **Taheri**: Na 2008?

De **voorzitter**: Na 2012.

De heer **Taheri**: Nee, nooit.

De **voorzitter**: Na zijn vertrek is hij nooit meer actief geweest?

De heer **Taheri**: Nee, hij is ook nooit meer geweest.

De **voorzitter**: In NRC Handelsblad lezen wij dat hij nog zeker vijf koppels getrouwd zou hebben. Dat was niet in de As-Soennah moskee?

De heer **Taheri**: Absoluut niet.

De **voorzitter**: Op uw website en op het tv-kanaal Al-Yaqeen staan allemaal filmpjes. Wie is verantwoordelijk voor die filmpjes?

De heer **Taheri**: Wij hebben een commissie die dat op zich neemt.

De **voorzitter**: En uiteindelijk valt het onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid?

De heer **Taheri**: Uiteindelijk wel, ja. Het is niet zo dat ze elke keer met ons in overleg treden, van "joh, mag ik dat filmpje wel plaatsen of niet?" Ze hebben dus een bepaalde vrijheid om te handelen. Maar natuurlijk, als bestuur blijf je de eindverantwoordelijke.

De **voorzitter**: En het filmpje over vrouwenbesnijdenis is uiteindelijk ...

De heer **Taheri**: Die hebben we toen direct van de site verwijderd, ja.

De **voorzitter**: Direct.

De heer **Taheri**: Direct, ja.

De **voorzitter**: En hoeveel jaar had dat erop gestaan voordat het direct werd verwijderd?

De heer **Taheri**: Ik denk een of twee jaar, niet langer.

De **voorzitter**: En daarna heeft u dat eraf laten halen?

De heer **Taheri**: Ja. Misschien nog een belangrijk punt als het gaat om die vrouwenbesnijdenis. Ik heb het ook al in het begin gezegd: het standpunt van de stichting was al in 2008 heel duidelijk bekendgemaakt.

De **voorzitter**: En een filmpje waarin wordt aangegeven dat een vrouw niet zonder haar man of zonder een man op straat mag rondlopen? Dat was toch ook op die website geplaatst?

De heer **Taheri**: Dat zou best kunnen. Ik heb het gehoord, ja. Het zou best dat dat erop heeft gestaan of nog staat, ja.

De **voorzitter**: En hoe kijkt u daarnaar? Valt dat binnen de kaders die As-Soennah juist acht?

De heer **Taheri**: Kijk, wat heel belangrijk is, is dat we ook moeten kijken in welke context zoiets gezegd wordt. Je hebt de religieuze context. Vaak, zeker in dit geval, is het niet jouw mening, maar een religieus oordeel uit de Koran of de Hadith, de overleveringen van de Profeet -- vrede zij met hem. Je hebt dus een religieuze context en een maatschappelijke context. Ik zal een ander voorbeeld noemen.

De **voorzitter**: Ik wil dit eventjes ... Het is heel interessant. U heeft een website en die heeft volgens mij ten doel om mensen te benaderen met de boodschap die As-Soennah belangrijk vindt om te verspreiden. Nu maakt u daarin het onderscheid tussen wat de theologische context zou zijn en wat de maatschappelijke context zou zijn. En hoe weet ik als argeloze kijker naar dat filmpje hoe ik deze boodschap moet horen, verstaan of begrijpen?

De heer **Taheri**: Ik kan me heel goed voorstellen dat u dan in de war raakt. "Meneer Taheri zegt dat je het in de religieuze, maar ook in de maatschappelijke context moet zien." Men is selectief te werk gegaan. Hij heeft een bepaalde tekst voorgedragen, maar wat ik mis, is de uitleg daarvan en in welke context je het moet plaatsen.

De **voorzitter**: En wat zou de uitleg moeten zijn om het binnen de context te plaatsen die voor u acceptabel is en die voor de stichting As-Soennah acceptabel is?

De heer **Taheri**: Dat binnen de islam de man eindverantwoordelijk is binnen het gezin, zoals dat ook binnen het christendom het geval is.

De **voorzitter**: Nou ...

De heer **Taheri**: In de islam wel, in ieder geval. Maar als het gaat om de maatschappelijke context: hij heeft ook heel duidelijk gezegd dat het niet zo moet zijn dat de vrouw elke keer bij haar man moet aankloppen van "mag ik daarheen en mag ik daarnaartoe?"

De **voorzitter**: Dus er wordt een theologische verhandeling gehouden. De vrouw mag slechts naar buiten onder begeleiding of met toestemming van haar man. Maar maatschappelijk gezien ...

De heer **Taheri**: Dan kijk je dus naar de context. Zeker naar de context waarin we in Nederland leven. Dat is ook wat ik zie in de praktijk, bij mijn vrouw, bij familie of wat dan ook. Ik heb mijn vrouw niet net horen bellen om te vragen "joh, mag ik de kinderen van school halen?"

De **voorzitter**: Maar dat stond dan weer niet in dat filmpje.

De heer **Taheri**: Nee, maar dat heeft hij wel gezegd. Kijk, en dat is hoe men selectief te werk gaat.

De **voorzitter**: Maar u bent verantwoordelijk voor het filmpje op de website, toch?

De heer **Taheri**: Ja, dat klopt, ja, ja. Maar op diezelfde website stond het wel.

De **voorzitter**: Dat stond erbij?

De heer **Taheri**: Ja, tekst en uitleg. En dat heb ik in de Nieuwsuitzending helaas gemist.

De **voorzitter**: Kijk eens. Meneer Taheri, we zijn hiermee aan het einde gekomen van dit verhoor. Ik wil u danken voor uw komst naar de Kamer. Voor degenen die ook het volgende verhoor willen horen, merk ik op dat wij ons zo'n vijftien minuten gaan vertreden en dat wij om 16.45 uur verdergaan met het volgende verhoor. Dat is met mevrouw Krikke.

Sluiting 15.29 uur.